

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTI

Članak 1.

U Zakonu o pošti («Narodne novine», br. 172/03. i 15/04.) u članku 1. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Ovim se Zakonom uređuju poštanske i kurirske usluge, propisuju uvjeti za obavljanje ovih usluga, uređuju prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih i kurirskih usluga, te obavljanje nadzora u vezi s obavljanjem poštanskih i kurirskih usluga.”

U stavku 2. iz riječi: “poštanskih”, dodaju se riječi: “i kurirskih”.

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

«Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *akti Svjetske poštanske unije* su međunarodni ugovori i propisi koje donose tijela Svjetske poštanske unije, a primjenjuju se na poštanske usluge u međunarodnom prometu,

2. *adresirana pošiljka* je poštanska pošiljka na kojoj se nalazi adresa primatelja na koju treba uručiti pošiljku,

3. *cjenik poštanskih usluga* je popis cijena poštanskih usluga prema kojemu davatelj poštanskih usluga naplaćuje usluge,

4. *časopis* je ukoričena i uvezana tiskana publikacija koju izdaje nakladnik redovito ili povremeno,

5. *davatelj poštanskih usluga* je pravna osoba koja obavlja poštanske usluge prema odredbama ovoga Zakona,

6. *davatelj univerzalnih poštanskih usluga* je pravna osoba koja je ovlaštena obavljati univerzalne poštanske usluge na području za koje pribavi dozvolu na način propisan odredbama ovoga Zakona,

7. *davatelj kurirskih usluga* je pravna osoba koja je ovlaštena obavljati kurirske usluge na temelju prijave podnesene na način propisan odredbama ovoga Zakona,

8. *dopisnica* je adresirana pismovna pošiljka s otvorenim tekstom na kartonu ili čvrstom papiru,

9. *dozvola* je upravni akt koji izdaje Vijeće za poštanske usluge davatelju poštanskih usluga u svrhu obavljanja univerzalnih poštanskih usluga,

10. *građevina stambene namjene* je građevina stambene namjene, građevina poslovno-stambene namjene, obiteljska kuća i stan,

11. *izravna pošta* su pošiljke koje sadrže promidžbene i druge marketinške poruke otiskane u više istovjetnih primjeraka, koje su adresirane na najmanje 40 različitih adresa; računi za komunalne i druge usluge, kao i drugi računi, financijska i druga izvješća ne smatraju se izravnim poštom,

12. *javna poštanska mreža* su poštanski objekti, oprema i sredstva koji su međusobno povezani u jedinstvenu tehničko - tehnološku cjelinu u svrhu pružanja univerzalnih poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske,

13. *javni operator* je davatelj poštanskih usluga koji na temelju ovoga Zakona ima pravo i obvezu obavljati sve univerzalne poštanske usluge na cijelom području Republike Hrvatske, te isključivo pravo obavljati rezervirane poštanske usluge,

14. *korisnik poštanskih ili kurirskih usluga* je pravna ili fizička osoba koja koristi poštanske ili kurirske usluge, kao pošiljatelj ili primatelj poštanske pošiljke,

15. *kućni kovčežić* je kovčežić koji se koristi za uručenje pismovnih pošiljaka primatelju, a nalazi se u građevini stambene namjene ili na ulazu u njeno dvorište,

16. *kurirske usluge* su usluge s dodanom vrijednosti, a podrazumjevaju preuzimanje poštanskih pošiljaka na adresi koju odredi pošiljatelj, te njihov izravan prijenos i uručenje na adresi primatelja, uz uvjete i na način određen ovim Zakonom,

17. *nakladnik* je pravna ili fizička osoba koja izdaje tisak uz uvjete propisane posebnim zakonom,

18. *novine* su tiskana publikacija koju izdaje nakladnik svakodnevno ili u određenom razdoblju, a nije ukoričena, niti uvezana,

19. *paket* je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete,

20. *pismo* je adresirana pismovna pošiljka koja se najčešće upotrebljava za međusobno dopisivanje,

21. *pismovna pošiljka* je pismo, dopisnica, tiskanica i sekogram adresiran na određenog primatelja kojemu se pošiljka treba uručiti,

22. *posebne poštanske usluge* su usluge kojima pošiljatelj zahtijeva poseban postupak vezan za prijenos i uručenje pošiljke,

23. *pošiljatelj* je pravna ili fizička osoba koja šalje poštansku pošiljku i koja je nositelj svih prava i obveza iz ugovora, do propisnog uručjenja poštanske pošiljke,

24. *pošiljka s označenom vrijednosti* je vrijednosno pismo i paket na kojima pošiljatelj označuje vrijednost sadržaja, a za čiji se gubitak, oštećenje ili umanjenje sadržaja isplaćuje naknada do visine označene vrijednosti,

25. *pošiljka s povratnicom* je pošiljka za koju pošiljatelj, nakon njezinog uručjenja, dobije dokument (povratnicu) na kojemu se nalaze podaci o nadnevku uručjenja i potpis primatelja.

26. *poštanska i brzojavna uputnica* je poštanska pošiljka kojom pošiljatelj šalje primatelju određeni iznos novca u gotovini,

27. *poštanska pošiljka* je pismovna pošiljka, poštanska i brzojavna uputnica i paket adresiran na određenog primatelja kojemu se pošiljka treba uručiti,

28. *poštanske usluge* su usluge prijama, prijensa i uručjenja poštanskih pošiljaka,

29. *poštanski kovčežić* je kovčežić u koji korisnici usluga mogu ubaciti obične pismovne pošiljke kako bi ih davatelj poštanskih usluga otpremio primateljima,

30. *poštanski ured* je poslovni prostor u kojem javni operator obavlja poštanske usluge,

31. *poštarina* je cijena koju, prema cjeniku usluga, davatelj poštanskih i kurirskih usluga naplaćuje za poštanske i kurirske usluge,

32. *potvrda o primitku pošiljke* je potvrda koju daje davatelj poštanskih i kurirskih usluga pošiljatelju prigodom primitka određenih poštanskih pošiljaka,

33. *preporučena pošiljka* je pošiljka za koju se pošiljatelju izdaje potvrda o primitku i uručuje se primatelju uz potpis, a u slučaju gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja isplaćuje propisana naknada štete,

34. *prijam poštanskih pošiljaka* je preuzimanje poštanskih pošiljaka od korisnika poštanskih i kurirskih usluga. Pošiljke se mogu primiti u poštanskom uredu, na adresi pošiljatelja putem radnika davatelja poštanskih ili kurirskih usluga, putem poštanskih kovčežića, skupnih poštanskih kovčežića i sl., na način propisan odredbama ovog Zakona i Pravilnika o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga i općim uvjetima poštanskih odnosno kurirskih usluga. Davatelj kurirskih usluga preuzima pošiljke isključivo na adresi koju dogovori s pošiljateljem.

35. *prijava za obavljanje poštanskih i kurirskih usluga* je prijava koju pravna osoba podnosi Vijeću za poštanske usluge radi obavljanja poštanskih usluga koje nisu univerzalne poštanske usluge i kurirskih usluga,

36. *primatelj* je pravna ili fizička osoba na koju je poštanska pošiljka adresirana i kojoj se pošiljka treba uručiti na temelju naloga pošiljatelja,

37. *razmjena dokumenata* je usluga kojom treća osoba (davatelj poštanskih ili kurirskih usluga) osigurava prostor, prijevozna sredstva i sl., za međusobnu razmjenu poštanskih pošiljaka između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba,

38. *rezervirane poštanske usluge* su usluge prijama, prijenosa i uručenja pismovnih pošiljaka koje u skladu s ovim Zakonom obavlja jedino javni operator,

39. *rokovi za prijenos i uručenje poštanske pošiljke* su rokovi u kojima je davatelj poštanskih i kurirskih usluga obavezan prenijeti i uručiti poštansku pošiljku,

40. *sekogram* je adresirana pismovna pošiljka namijenjena slijepim osobama,

41. *stroj za označavanje poštarine* je računalni ili drugi uređaj čiji se otisak upotrebljava umjesto poštanske marke kao znak da je poštarina plaćena,

42. *sudska pismena i pismena po upravnom postupku* su pismovne pošiljke koje, na temelju postupovnih zakona, šalju sudovi, tijela državne uprave i druga tijela koja imaju javne ovlasti,

43. *tisak* je tiskana publikacija koju izdaje nakladnik svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi),

44. *tiskanica* je adresirana pošiljka čiji sadržaj nema značajke osobnog ili poslovnog dopisivanja, a otiskan je u više istovjetnih primjeraka na papiru, kartonu ili drugom materijalu; tiskanica koju šalje pošiljatelj bez adrese primatelja smatra se neadresiranom tiskanicom,

45. *ugovor o pristupanju (poštanski ugovor)* je ugovor bez pisanog oblika, koji se smatra sklopljenim u trenutku kad davatelj poštanskih i kurirskih usluga preuzme poštansku pošiljku, a njime se uređuju međusobna prava i obveze pošiljatelja i davatelja poštanskih i kurirskih usluga,

46. *univerzalne poštanske usluge* su skup poštanskih usluga određene kvalitete koje su uz pristupačne cijene dostupne svim korisnicima usluga na području na kojem je izdana dozvola, a javni operator mora osigurati da pod jednakim uvjetima, glede određene kvalitete i pristupačne cijene budu dostupne svim korisnicima usluga na cijelom području Republike Hrvatske,

47. *uručenje pošiljke* je uručenje poštanske pošiljke primatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi u poštanskom uredu, na adresi primatelja, putem radnika davatelja poštanskih i kurirskih usluga, putem kućnog kovčežića, skupnog poštanskog kovčežića i sl.,

48. *Vijeće za poštanske usluge* je pravna osoba čije članove imenuje Hrvatski sabor radi obavljanja regulatornih poslova vezanih za obavljanje poštanskih i kurirskih usluga,

49. *viša sila* je stvarni događaj koji se nije mogao predvidjeti, niti izbjeći ili otkloniti,

50. *skupni poštanski kovčević* je kovčević koji javni operator koristi za uručenje i preuzimanje poštanskih pošiljaka od onih korisnika koji su udaljeni od naseljenih mjesta, a postavlja se uz put ili cestu, odnosno na pogodnom mjestu za korisnike i poštonoše,

51. *žurna pošiljka* je poštanska pošiljka koja se primatelju uručuje prije ostalih pošiljaka na način utvrđen Pravilnikom o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga.

Članak 3.

U članku 7. stavku 3. riječi: «ministra nadležnog za pravosuđe i opću upravu» zamjenjuju se riječima: «ministra nadležnog za pravosuđe i državnog tajnika nadležnog za upravu».

Članak 4.

U naslovu iznad članka 8. iza riječi: poštanskih dodaju se riječi: «i kurirskih».

Članak 8. mijenja se i glasi:

„ (1) Davatelj poštanskih i kurirskih usluga obvezan je donijeti opće uvjete za obavljanje usluga.

(2) Općim uvjetima davatelja poštanskih i kurirskih usluga uređuju se uvjeti, način i postupak obavljanja poštanskih i kurirskih usluga određenog davatelja poštanskih i kurirskih usluga.

(3) Odredbe općih uvjeta davatelja poštanskih i kurirskih usluga ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama.

(4) Opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka donosi davatelj poštanskih i kurirskih usluga, uz prethodnu suglasnost Vijeća za poštanske usluge (u daljnjem tekstu: Vijeće). Vijeće neće dati suglasnost ako su opći uvjeti u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama.

(5) Opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka davatelj poštanskih i kurirskih usluga mora objaviti na način da budu dostupni korisnicima usluga.

Članak 5.

Naslov poglavlja II. mijenja se i glasi:

„II. POŠTANSKE I KURIRSKE USLUGE“

Članak 6.

U članku 9. stavku 1. iza riječi: «poštanske» dodaju se riječi: «i kurirske», a iza riječi: «poštanskih» dodaju se riječi: «i kurirskih».

U stavku 2., 3., 4. i 5. iza riječi: «poštanskih» dodaju se riječi: «i kurirskih».

Članak 7.

U članku 10. stavku 1. riječi: „unutarnje i međunarodne usluge prijama, prijenosa i uručenja“ zamjenjuju se riječima: „usluge prijama, prijenosa i uručenja, u unutrašnjem i međunarodnom prometu:“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Pod posebnim uslugama iz stavka 1. točke 4. ovoga članka smatraju se usluge prijama, prijenosa i uručenja preporučenih pošiljaka, žurnih pošiljaka, pošiljaka s označenom vrijednosti i pošiljaka s povratnicom.»

Stavak 3. se briše.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 3.

Članak 8.

U članku 13. u stavku 1. iza riječi: "Zakona" dodaju se riječi: „i kurirske usluge“

U stavku 2. iza riječi "poštanskih" dodaju se riječi : „i kurirskih“.

Članak 9.

Članak 14. mijenja se i glasi:

„Članak 14.

(1) Kurirske usluge su usluge s dodanom vrijednošću, kojima se osigurava brži prijenos poštanskih pošiljaka.

(2) Pod uslugama s dodanom vrijednošću u smislu stavka 1. ovoga članka, podrazumijevaju se usluge kojima davatelj kurirskih usluga omogućava pošiljatelju, uz brži prijenos poštanske pošiljke, praćenje poštanske pošiljke tijekom prijenosa, uručenja pošiljke u dogovorenom roku, postupanje po naknadnom zahtjevu pošiljatelja i sl.

(3) Davatelj kurirskih usluga obavlja kurirske usluge na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a poštanske pošiljke preuzima na dogovorenoj adresi te ih izravno prenosi i uručuje na adresi primatelja. Radnik davatelja kurirskih usluga koji prenosi pošiljku mora imati mogućnost u svakom trenutku postupiti po nalogu pošiljatelja.

(4) Pod izravnim prijenosom poštanske pošiljke u smislu stavka 3. ovoga članka podrazumijeva se jedan ili više načina prijevoza, a davatelj kurirskih usluga može prijevoz pošiljaka obavljati vlastitim ili iznajmljenim prijevoznim sredstvima, kao i javnim prijevozom.

(5) Kurirske usluge obavljaju se na slobodnom tržištu, a davatelji kurirskih usluga obvezni su ih obavljati na način i pod uvjetima određenima ovim Zakonom i svojim općim uvjetima.

(6) Davatelji kurirskih usluga obvezni su poštansku pošiljku prenijeti i uručiti u stanju u kakvom je primljena, a kurirske usluge obavljati pod uvjetima, na način i u rokovima određenima ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama, prijavom i općim uvjetima davatelja kurirskih usluga.

(7) Davatelji kurirskih usluga obvezni su, u okviru ovlasti na temelju ovoga Zakona i prijave, primiti svaku pošiljku koja ispunjava propisane uvjete.

(8) Davatelj kurirskih usluga obvezan je podnijeti prijavu za obavljanje kurirskih usluga na način propisan odredbama ovog Zakona.“

Članak 10.

U članku 15. stavak 1. mijenja se i glasi:

«(1) Davatelji poštanskih usluga su javni operator i druge pravne osobe koje obavljaju poštanske usluge. Poštanske usluge obavljaju se na temelju dozvole ili prijave u skladu s ovim Zakonom».

Stavak 6. se briše.

Članak 11.

U članku 16. u stavku 1. iza riječi “poštanskih“ dodaju se riječi : „i kurirskih“.

U stavku 2. riječi: “mali paket“ se brišu.

U stavku 4. riječi: “općim uvjetima davatelja poštanskih usluga“ se brišu.

Članak 12.

Članku 17. mijenja i glasi:

“(1) Davatelji poštanskih usluga obvezni su pošiljatelju izdati potvrdu o primitku pošiljke za preporučenu pošiljku, pismo s označenom vrijednosti, paket i poštansku i brzojavnu uputnicu, te druge pošiljke za koje je izdavanje ove potvrde propisano općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

(2) Davatelji kurirskih usluga obvezni su pošiljatelju izdati potvrdu o primitku pošiljke, za pošiljke za koje je to propisano općim uvjetima davatelja kurirskih usluga.”

Članak 13.

Naslov poglavlja IV. mijenja se i glasi:

„IV. CIJENE POŠTANSKIH I KURIRSKIH USLUGA“

Članak 14.

U članku 21. u stavku 1., 3., i 4. iza riječi “poštanskih“ dodaju se riječi : „i kurirskih“.

U stavku 5. u drugom retku iza riječi: “pošiljaka“ dodaju se riječi: “te ovisno o količini pošiljaka i visini poštarine“.

Stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Kada je to određeno posebnim zakonom, davatelj poštanskih i kurirskih usluga je obvezan, osim poštarine naplatiti od pošiljatelja i iznos određen tim zakonom.“

Stavci 8., 9. i 10. mijenjaju se i glase:

“(8) Davatelji poštanskih i kurirskih usluga obvezni su, u prostoru namijenjenom korisnicima usluga, vidno istaknuti izvadak iz cjenika usluga i na zahtjev korisnika dati taj cjenik na uvid.

(9) Davatelji poštanskih i kurirskih usluga obvezni su javno objaviti cijene usluga (u sredstvima javnog priopćavanja, putem interneta i sl.), najmanje osam dana prije početka njihove primjene.

(10) Poblize odredbe o cijenama usluga te načinu i uvjetima plaćanja uređuju se Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih i kurirskih usluga.”

Članak 15.

U članku 22. stavku 1. iza riječi: «pri čemu» dodaje se zarez i riječi: «za univerzalne poštanske usluge,».

U stavku 2. iza brojke 1. dodaju se riječi: „i 3“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

“(3) Cijene kurirskih usluga određuje davatelj tih usluga.”

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. iza riječi “poštanskih” dodaju se riječi : „i kurirskih“, a iza riječi: “dostaviti” dodaju se riječi: “na znanje”.

Članak 16.

U članku 25. u stavku 1. iza riječi: „univerzalne“ briše se točka i dodaju riječi: “i kurirskih usluga”.

U stavku 3. iza riječi: “poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih“

Članak 17.

U članku 26. stavku 1. riječi: “ostalim davateljima poštanskih usluga” zamjenjuju se riječima: “davateljima univerzalnih poštanskih usluga.”

U stavcima 3. i 5. iza riječi : “davatelja” dodaje se riječ: “univerzalnih”.

U stavku 4. u točki 2. iza riječi : “davatelj” dodaje se riječ: “univerzalnih”.

Članak 18.

U članku 28. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Vijeće donosi, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, godišnji program rada, financijski plan, te završni račun“.

Dosadašnji stavci 2., 3., 4., 5. i 6. postaju stavci 3., 4., 5., 6. i 7.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Godišnje izvješće o radu Vijeće podnosi Hrvatskom saboru najkasnije do 31. ožujka za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 19.

U članku 29. u stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

- „(1) izdavanja dozvola za obavljanje poštanskih usluga i donošenju rješenja o prestanku valjanosti dozvole,

Iza točke 2. dodaje se nova točka 3. koja glasi:

“3. određivanja načina razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova obračuna iz članka 25. ovoga Zakona,”

Iza dosadašnje točke 3., koja postaje točka 4., dodaje se točka 5. koja glasi:

„5. određivanja cijena rezerviranih poštanskih usluga, na prijedlog javnog operatora.“

Stavak 3. mijenja se i glasi:

“ (3) Vijeće obavlja sljedeće poslove:

1. prati primjenu cijena poštanskih i kurirskih usluga i predlaže nadležnom tijelu državne uprave poduzimanje zakonskih mjera u slučaju kada davatelj poštanskih i kurirskih usluga donosi ili primjenjuje cijene suprotno odredbama ovog Zakona,

2. daje suglasnost na opće uvjete davatelja poštanskih i kurirskih usluga,

3. daje suglasnost na opći akt javnog operatora kojim se uređuju uvjeti i cijena pristupa javnoj poštanskoj mreži,

4. prati razvoj poštanske djelatnosti i tržišta poštanskih i kurirskih usluga i poduzima potrebne mjere za osiguranje ravnopravnog i djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu poštanskih i kurirskih usluga,

5. osigurava korisnicima usluga pravo na univerzalne poštanske usluge pod ravnopravnim i pristupačnim uvjetima,

6. obavlja stručni nadzor koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga.

7. surađuje s međunarodnim poštanskim organizacijama i institucijama, te sudjeluje u radu njihovih stručnih tijela i radnih skupina,

8. suradnja s inozemnim regulatornim tijelima za poštu,

9. podnosi Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svojem radu,

10. donosi uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, godišnji program rada, financijski plan, te završni račun,

11. donosi poslovnik o svojem radu,

12. obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

U stavku 4. točke 6. i 7. mijenjaju se i glase:

“6. podatke o podnesenim prijavama, kao i podatke o vrsti usluga i području za koje je prijava podnesena,

7. podatke o ispunjavanju obveza davatelja poštanskih i kurirskih usluga koje proizlaze iz ovoga Zakona, te dozvola i prijava.”

U stavku 6. iza riječi: „poštanskih“ dodaju se riječi: “i kurirskih”.

U stavku 7. na kraju teksta briše točka i dodaju riječi: “i stručnog nadzora”.

Članak 20.

Naslov poglavlja VII. mijenja se i glasi:

„VII. DOZVOLE I PRIJAVE ZA OBAVLJANJE USLUGA“

Članak 21.

U članku 31. stavku 2. iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

«4. rok u kojem namjerava započeti obavljati poštanske usluge.»

U stavku 3. brišu se točke 2., 3. i 4.

Iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

«2. podatke o raspolaganju poštanskim objektima, opremom, financijskim sredstvima i potrebnim brojem radnika za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga za čije obavljanje zahtijeva dozvolu, odnosno ovjerenu izjavu da će te uvjete ispuniti prije početka obavljanja univerzalnih poštanskih usluga.»

Stavak 4. se briše.

Dosadašnji stavci 5. i 6. postaju stavci 4. i 5.

Članak 22.

Članak 34. mijenja se i glasi:

«(1) Davatelj poštanskih usluga obavezan je prije početka obavljanja univerzalnih poštanskih usluga osigurati sve uvjete propisane člankom 31. stavkom 3. točkom 2. ovog Zakona, na temelju kojih će moći osigurati određenu kakvoću obavljanja univerzalnih poštanskih usluga i druge uvjete za obavljanje tih usluga koji su propisani odredbama ovog Zakona i Pravilnika o uslugama, te podnijeti Vijeću pisani zahtjev za obavljanje tehničkog pregleda najmanje 60 dana prije namjeravanog početka obavljanja univerzalnih poštanskih usluga.

(2) Vijeće je obvezno tehnički pregled iz stavka 1. ovoga članka obaviti u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva, te utvrditi ispunjava li davatelj usluga sve propisane uvjete za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga.

(3) Ako se tehničkim pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, Vijeće će donijeti rješenje kojim će odrediti rok za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka.

(4) Ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka 3. ovoga članka ne ukloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke, Vijeće će donijeti rješenje o prestanku valjanosti dozvole, a podnositelj zahtjeva nema pravo na odštetu.

(5) Troškove obavljanja tehničkog pregleda iz stavka 1. ovoga članka plaća podnositelj zahtjeva prema stvarnim troškovima.»

Članak 23.

U članku 35. stavak 1. iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

«5. ako se tehničkim pregledom iz članka 34. ovog Zakona utvrdi da davatelj univerzalnih poštanskih usluga nije ispunio uvjete za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga,»

Dosadašnje točke 5., 6., 7. i 8. postaju točke 6., 7., 8. i 9.

Članak 24.

U članku 36. stavku 1. iza riječi: „usluga“ dodaju se riječi: „iz članka 13. ovoga Zakona”.

U stavku 3. iza riječi: „davatelj“ dodaje se riječ: „univerzalnih”.

Članak 25.

U naslovu iznad članka 37. iza riječi: „poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih”

U članku 37. u stavku 1. iza riječi: „uslugama” dodaju se riječi: „i kurirskih usluga“, a iza riječi: „poštanskih” u trećem retku, dodaju se riječi: „i kurirskih”

U stavku 2. u točki 2. i 3. iza riječi: „poštanskih” dodaju se riječi „i kurirskih”.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

“(3) Vijeće će, pismenim putem, zatražiti dopunu prijave koja ne sadrži sve podatke iz stavka 2. ovoga članka.”

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 26.

U naslovu iznad članka 40. riječ: „sadržaja” se briše.

U članku 40. stavcima 1. i 2. iza riječi: „poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih”

U stavku 2. u točki 2. na kraju teksta briše se zarez i dodaju riječi: „i njihovim sadržajem,”

U stavku 3. u prvom retku iza riječi: „poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih“, a riječ: „poštanskih” u drugom retku zamjenjuje se riječju: „ovih”.

Članak 27.

U članku 46. u stavku 4. u drugom retku iza riječi: „poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih”,

Članak 28.

U članku 47. stavak 1. mijenja se i glasi:

“(1) Investitor ili vlasnik građevine stambene namjene obvezan je na pogodnom mjestu u toj građevini, koje nije više od prvog kata, ili na ulazu u dvorište građevine stambene namjene, postaviti i održavati kućne kovčežice za uručenje pismovnih pošiljaka.”

Članak 29.

U naslovu iznad članka 48. riječ: „zbirni” zamjenjuje se riječju: „skupni”.

U članku 48. stavku 1. i 2. riječ: „zbirnih” zamjenjuje se riječima: „skupnih poštanskih”.

U stavku 2. iza riječi: „uslugama” briše se točka i dodaju riječi: „i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.”

Članak 30.

U članku 51. stavak 5. mijenja se i glasi:“

“(5) Davatelj poštanskih usluga ne odgovara u smislu stavka 2. ovoga članka za pošiljke koje je uručio u roku i na način propisan ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.”

Članak 31.

U članku 52. stavak 1. mijenja se i glasi:

« (1) Davatelj poštanskih usluga obavezan je pošiljatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi isplatiti za pošiljke u unutarnjem prometu naknadu štete:

1. za gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja:

- preporučene pošiljke– u visini peterostrukog iznosa naplaćene poštarine,
- pošiljke s označenom vrijednosti – u visini iznosa označene vrijednosti,

2. za djelomično oštećenje ili umanjenje sadržaja:

– preporučene pošiljke – iznos koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do peterostrukog iznosa naplaćene poštarine,

– pošiljke s označenom vrijednosti – iznos koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do označene vrijednosti,

3. za gubitak ili pogrešnu isplatu poštanske ili brzojavne uputnice – u visini uputničkog iznosa,

4. za prekoračenje roka prijenosa i uručenja preporučene pošiljke, pošiljke s označenom vrijednosti te poštanske i brzojavne uputnice – trostruki iznos naplaćene poštarine.»

Stavak 3. mijenja se i glasi:

« (3) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka davatelj poštanskih usluga obavezan je, osim naknade, vratiti i iznos naplaćene poštarine za potraživanje, kao i iznos naplaćene poštarine za uslugu, s tim da se ne vraća onaj dio poštarine koji je naplaćen za označenu vrijednost na pošiljkama s označenom vrijednosti.»

Članak 32.

U članku 53. iza stavka 4. dodaju se stavci 5. i 6. koji glase:

“(5) Davatelj poštanskih usluga svojim općim uvjetima uređuje odgovornost i naknadu štete, za poštanske pošiljke i usluge koje nisu obuhvaćene u članku 51. do 53. ovoga Zakona.

(6) Davatelj kurirskih usluga svojim općim uvjetima uređuje pitanja vezana za pritužbe, odgovornost i naknadu štete, za poštanske pošiljke i kurirske usluge.”

Članak 33.

Naslov poglavlja XI. mijenja se i glasi:

„NADZOR“

Članak 34.

Naslov iznad članka 56. mijenja se i glasi: "OBAVLJANJE NADZORA",
U članku 56. u stavku 1. i 2. iza riječi: "poštanskih" dodaju se riječi: "i kurirskih".

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. 4.5. i 6. koji glase:

"(3) Stručni nadzor koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, obavlja Vijeće.

(4) Radnik Vijeća, koji obavlja stručni nadzor iz stavka 3. ovoga članka (u daljnjem tekstu: nadzornik Vijeća), obavezan je voditi zapisnik o obavljenom stručnom nadzoru, te ga obvezno dostaviti inspektor, a može i inspektor predložiti donošenje rješenja u skladu s člankom 57.ovoga Zakona.

(5) Davatelj poštanskih i kurirskih usluga obavezan je nadzorniku Vijeća omogućiti nadzor, kao i očevid dokumentacije, te na njegov zahtjev, bez odgode, dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi s nadzorom.

(6) Nadzornik Vijeća mora imati propisanu značku i iskaznicu, čiji sadržaj i oblik se utvrđuje pravilnikom iz članka 57. stavak 4. ovoga Zakona."

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 7.

Članak 35.

U članku 57. stavak 1. mijenja se i glasi:

Kada inspektor u obavljanju inspeksijskog nadzora ili na temelju zapisnika nadzornika Vijeća, u skladu s člankom 56. ovoga Zakona utvrdi da se poštanske ili kurirske usluge ne obavljaju na način i po postupku određenom ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ili ne osigurava funkcioniranje poštanskog prometa na propisani način, obavezan je rješenjem:

- narediti uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i propusta,
- zabraniti obavljanje svih ili određenih poštanskih i kurirskih usluga, ako nije pribavljena propisana dozvola, ili nije podnesena propisana prijava, ili se poštanske odnosno kurirske usluge ne obavljaju u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Kad inspektor utvrdi da je počinjen prekršaj iz članka 59., 60., i 61. ovoga Zakona, postupiti će u skladu s odredbama Zakona o prekršajima.»

Članak 36.

U članku 59. stavku 1. riječi «davatelj poštanskih usluga», zamjenjuju se riječima «pravna osoba».

U točki 1. u zagradi iza brojke 1. dodaje se zarez i riječi » članak 31. stavak 1. i članak 37. stavak 1».

Iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

„2. ako obavlja kurirske usluge bez propisane prijave (članak 37. stavak 1.),

Dosadašnja točka 2. postaje točka 3.

Iza točke 3. dodaje se točka 4. koja glasi:

“4. ako obavlja kurirske usluge u suprotnosti s uvjetima navedenim u prijavi (članak 13. stavak 2.),

Dosadašnja točka 3., koja postaje točka 5. mijenja se i glasi:

“5. ako ne obavlja poštanske i kurirske usluge na način i po postupku propisanom ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, aktima Svjetske poštanske unije i međunarodnim ugovorima, dozvolom, prijavom i općim uvjetima davatelja poštanskih i kurirskih usluga (članak 14. i 15.)”,

Dosadašnja točka 4. postaje točka 6.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

«(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kazniti će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna fizička osoba, te odgovorna osoba u pravnoj osobi.»

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Imovinska korist ostvarena prekršajem iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka oduzet će se rješenjem kojim je utvrđeno počinjenje tih prekršaja“.

U stavku 4. u prvom retku, iza riječi: “poštanskih” dodaju se riječi: „i kurirskih“

Članak 37.

U članku 60. stavku 1. riječi «davatelj poštanskih usluga», zamjenjuju se riječima «pravna osoba».

U točki 3. iza riječi: “poštanske” dodaju se riječi: „i kurirske“

U točki 7. iza riječi „nadzora“ dodaju se riječi: “ili nadzorniku Vijeća ne omogućiti obavljanje stručnog nadzora”, riječ: “stavak” zamjenjuje se riječju: “stavci”, a iza brojke „2.“ dodaju se riječi: “i 5.”

U točki 8. i 9. iza riječi: “poštanskih” dodaju se riječi: “kurirskih”.

U stavku 2. iza riječi: “poštanskih” dodaju se riječi: “kurirskih”.

Članak 38.

Iza članka 61. dodaje se novi članci 61.a i 61.b koji glase:

«Članak 61.a

- (1) Za prekršaje iz članka 59., 60. i 61. ovoga Zakona, inspektor može izreći fizičkoj osobi novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 1.000 kuna, a pravnoj osobi novčanu kaznu u iznosu od 5.000 kuna.

Članak 61.b

(1) Prekršajni postupak zbog povrede odredaba ovoga Zakona ne može biti pokrenut ako od dana počinjenja prekršaja protekom tri godine.

(2) Zastarijevanje iz stavka 1. prekida se svakom radnjom ovlaštenog tijela, poduzetom radi progona počinitelja prekršaja. Poslije svakog prekida zastara počinje ponovno teći, ali se prekršajni postupak ni u kojem slučaju ne može voditi po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 1. ovoga članka.

(3) Izrečene kazne ne mogu se izvršiti ako od dana pravomoćnosti rješenja o prekršaju proteknu tri godine.

(4) Zastarijevanje izvršenja kazne prekida se svakom radnjom ovlaštenog tijela, poduzetom radi izvršenja. Poslije svakog prekida počinje ponovno teći zastara, ali kazne se ne mogu izvršiti po isteku dvostrukog vremena određenog u stavku 3. ovoga članka.”

Članak 39.

U članku 64.stavak 2. se briše.

U stavku 3. koji postaje stavak 2. iza riječi: „poštanskih“ dodaju se riječi: „i kurirskih“, a iza riječi : „obavljanje“ riječ: „poštanskih“ se briše.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3.i 4.

Članak 40.

U članku 65. stavku 1. briše se točka i dodaju riječi: «i točka 5. članka 3. Uredbe o izravnim mjerama kontrole cijena («Narodne novine», br. 2/01. i 156/02.)».

Stavak 2. se briše.

Članak 41.

U svim odredbama Zakona o pošti („Narodne novine“, br. 172/03. i 15/04.) riječ: „unutarnji“ zamjenjuje se riječju: „unutrašnji“ u odgovarajućem padežu.

Članak 42.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u «Narodnim novinama».

OBRAZLOŽENJE
KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA
I DOPUNAMA ZAKONA O POŠTI

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I OSNOVNA PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Važećim Zakonom o pošti ("Narodne novine", broj 172/03. i 15/04. – ispravak Zakona), uređeno je područje poštanskih usluga i propisani su uvjeti za obavljanje poštanskih usluga, prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga.

Donošenjem Zakona o pošti usklađena su normativna rješenja u području pošte i poštanskog prometa sa zahtjevima Europske unije, u svrhu uspostave postupne liberalizacije tržišta poštanskih usluga, uz navođenje poštanskih usluga i uvjeta uz koje će se te usluge obavljati na slobodnom tržištu, ali i određivanje rezerviranih poštanskih usluga koje ima pravo obavljati isključivo HP - Hrvatska pošta d.d., kao javni operator, prije svega s ciljem osiguranja određenog, nužnog opsega poštanskih usluga određene kakvoće za sve korisnike na cijelom području Republike Hrvatske.

Zakon o pošti usklađen je s Direktivom 97/67 EC Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. godine o općim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kakvoće usluga te Direktivom 2002/39 EC o izmjenama i dopunama Smjernice 97/67 EC, od 10. lipnja 2002. godine.

Navedenim direktivama propisane su obveze država članica EU vezane za poštanski monopol i liberalizaciju tržišta poštanskih usluga.

Člankom 7. Amandmana na Direktivu EU (Smjernica 2002/39 EC o izmjenama i dopunama Direktive 97/67 EC od 10. lipnja 2002.) predviđeno je da države članice EU mogu i dalje dopustiti monopol davateljima univerzalnih poštanskih usluga, s tim da je monopol ograničen na pismovne pošiljke određene mase.

U tom smislu monopol je ograničen na pismovne pošiljke u unutrašnjem prometu i međunarodnom prometu, unutar ograničenja mase do 100 grama od 01. siječnja 2003. godine i mase do 50 grama od 01. siječnja 2006. godine.

Ova ograničenja vezana za masu se ne primjenjuju od 01. siječnja 2003. godine, ako je cijena viša od trostrukog iznosa javne tarife za pismovne pošiljke prvog težinskog razreda najbrže kategorije, a od 01. siječnja 2006. godine ako je cijena viša od iznosa koji je dva i pol puta veći od te tarife.

Daljnja potpuna liberalizacija tržišta poštanskih usluga predviđena je za 2009. godinu, ako EK to potvrdi do 31. prosinca 2006. godine.

Zakonodavstvo EU državama članicama "osigurava vremenski raspored za postupno i kontrolirano otvaranje tržišta pismovnih pošiljaka tržišnom natjecanju, a koje će dopustiti svim pružateljima univerzalnih usluga dovoljno vremena da uvedu daljnje mjere modernizacije i restrukturiranja potrebne za osiguranje dugoročne održivosti tih usluga u novim tržišnim uvjetima." Sukladno tome, navedene direktive omogućavaju nacionalnim poštanskim operatorima rezervacije (monopol) unutar predviđenih cjenovnih i težinskih limita, čime se iz rezerviranog područja isključuju drugi sudionici na tržištu. U točki (18) preambule Direktive 97/67/EZ o jedinstvenim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanju kvalitete usluga navodi se kako je "bitna razlika između hitne pošte i univerzalnih poštanskih usluga, u dodatnoj vrijednosti koju pružaju hitne usluge" te da je "najdjelotvorniji način utvrđivanja dodatne vrijednosti dodatna cijena koju su korisnici spremni platiti, ne dovodeći u pitanje cjenovni limit rezerviranog područja, koji mora biti poštovan." Time je područje rezerviranih poštanskih usluga rezervirano isključivo za nacionalnog poštanskog operatora i isključuje sve ostale sudionike na tržištu u okviru propisanog težinskog i cjenovnog limita, a premašivanjem težinskog ili cjenovnog limita usluga prestaje biti rezerviranom. Usluge hitne pošte koje ne premašuju propisani cjenovni ili težinski limit Komisija svrstava u isto tržište kao i osnovne poštanske usluge, te omogućava njihovu rezervaciju od strane nacionalnih država.

Prije donošenja sada važećeg Zakona o pošti, koji je stupio je snagu u studenom 2003. godine Hrvatska pošta je, na temelju Zakona o pošti („Narodne novine“, br. 54/94.), imala potpuni monopol nad obavljanjem svih pismovnih poštanskih usluga, a na slobodnom tržištu su bile samo usluge prijema, prijenosa i uručjenja paketa, te tiskanica kada ih otpremaju nakladnici (vlasnici tikanih ili elektroničkih medija). Tiskаница je adresirana pošilja čiji sadržaj nema značajke osobnog ili poslovnog dopisivanja, a otiskan je u više istovjetnih primjeraka na papiru, kartonu ili sl, tiskаница koju šalje pošiljatelj bez adrese primatelja smatra se neadresiranom tiskanicom.

Stupanjem na snagu navedenog Zakona, Hrvatska pošta je u skladu s Direktivama EU izgubila dosadašnji monopol (**2000 grama za pismovne pošiljke**), a ostavljeno joj je rezervirano područje nad poštanskim uslugama (**pismovna pošiljka mase do 100 grama**).

Na slobodnom tržištu su, prema sada važećem Zakonu o pošti, poštanske usluge, koje nisu rezervirane, te kurirske usluge, a mogu ih obavljati pravne osobe, koje pribave dozvolu (univerzalne poštanske usluge) ili podnesu prijavu (poštanske usluge, koje nisu univerzalne i kurirske usluge).

Na slobodnom tržištu su i univerzalne usluge koje nisu navedenim Zakonom rezervirane za javnog operatora. Univerzalne poštanske usluge su poštanske usluge koje moraju biti dostupne svim korisnicima na cijelom području Republike Hrvatske pod jednakim uvjetima. Republika Hrvatska kao članica Svjetske poštanske unije obvezna je osigurati obavljanje univerzalnih poštanskih usluga odgovarajuće kvalitete na cijelom području Republike Hrvatske. Takva obveza za države članice proizlazi i iz Direktiva EU. Zbog toga je Zakonom o pošti određeno da javni operator, ima obvezu obavljati sve univerzalne poštanske usluge, pod jednakim uvjetima, na cijelom području Republike Hrvatske. Dok Hrvatska pošta, kao javni operator, ima ne samo pravo, već i obvezu obavljanja univerzalnih poštanskih usluga, ostale pravne osobe, nemaju obvezu, već samo pravo obavljati te usluge, na području za koje pribavi dozvolu.

Zakonom o pošti uređeni su: uvjeti za obavljanje rezerviranih poštanskih usluga, na način da se pod rezerviranim poštanskim uslugama podrazumijevaju usluge prijema, prijenosa i uručenja pismovnih poštanskih pošiljaka, bez obzira na sadržaj pošiljke i vrstu usluge mase do 100 grama u unutrašnjem i međunarodnom dolaznom poštanskom prometu, pri čemu će se navedena ograničenja vezana za masu primjenjivati uz uvjet da je cijena niža od trostruke cijene za pismovnu pošiljku prve stope mase najbrže kategorije, uvjeti za obavljanje kurirske usluge, inspekcija i inspekcijski nadzor na način da inspektor za poštanski promet može obavljati nadzor nad obavljanjem poštanskog prometa i obavljanjem poštanskih usluga ne samo HP- Hrvatske pošte, već i kod pravnih osoba koje obavljaju djelatnost poštanskog prometa u uvjetima slobodnog tržišta.

Definicija kurirske usluge, u sada važećem Zakonu o pošti pokazala se nužnom, jer su se u vrijeme njegove izrade, pojavile određene pravne osobe (kurirske i slične tvrtke), koje su između ostalih djelatnosti, obavljale i usluge prijama, prijenosa i uručenja pismovnih pošiljaka, iako je prema tada važećem Zakonu o pošti iz 1994.godine Hrvatska pošta d.d. imala potpuni monopol nad obavljanjem usluga prijema, prijenosa i uručenja pismovnih poštanskih pošiljaka.

Budući da liberalizacija tržišta poštanskih usluga zahtijeva i osnivanje neovisnog regulatora, kako bi se osiguralo funkcioniranje poštanskog prometa i obavljanje poštanskih usluga u skladu sa standardima primijenjenima na razvijenim europskim i svjetskim poštanskim tržištima, navedenim je Zakonom osnovano takvo samostalno i neovisno regulatorno tijelo sa svojstvom pravne osobe – Vijeće za poštanske usluge. Ovim se Zakonom također utvrđuje sastav, imenovanje i razrješenje članova Vijeća za poštanske usluge, poslovi, ovlasti i način financiranja tog Vijeća, čime se stvaraju svi potrebni zakonski uvjeti za njegovo djelovanje.

Do početka rada Vijeća za poštanske usluge, poslove Vijeća obavljalo je Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka. Vijeće za poštanske usluge je registrirano, a Hrvatski sabor je potvrdio Statut Vijeća, tako da su ispunjeni uvjeti za rad Vijeća, kao regulatornog tijela.

Do sada je na temelju Zakona o pošti, 10 pravnih osoba steklo uvjete za obavljanje, uglavnom, kurirskih usluga, ali i nekih poštanskih usluga, koje nisu univerzalne, podnošenjem prijave Vijeću za poštanske usluge.

Amandmanom je u važeći Zakon o pošti unesena je odredba da će odredba kojom se definira kurirska usluga, ostati na snazi do stupanja na snagu Zakona o kurirskim uslugama.

Zaključkom Hrvatskog sabora donesenim na istoj sjednici (15. listopada 2003.) na kojoj je donesen Zakon o pošti, zadužena je Vlada RH da u roku od 60 dana u saborsku proceduru uputi Prijedlog zakona kojim će se urediti odnosi iz područja kurirskih usluga.

U međuvremenu tadašnje Ministarstvo za europske integracije je izradilo analizu o načinu reguliranja kurirskih usluga u državama članicama EU iz koje proizlazi da ni jedna država članica EU nema poseban zakon o kurirskim uslugama, dok presjek poštanskih sustava zemalja članica EU govori o činjenici da pružanje kurirskih usluga u "starim" državama članicama EU, najčešće, nije predmet detaljne pravne regulacije.

U slučajevima kada su kurirske usluge predmet pravne regulacije, što je slučaj u pravnim sustavima "novih" država članica EU, pružanje navedenih usluga, najčešće, se pravno normira, a ponekad i definira Zakonom koji regulira obavljanje poštanskih usluga.

Navedena analiza bila je jedan od razloga zbog čega je izrađen Nacrt prijedloga zakona o izmjenama i dopuna Zakona o pošti, jer se ispunjenje navedene zakonske odredbe, kao i navedenog zaključka može ispuniti ne samo donošenjem posebnog zakona, već i izmjenama i dopunama važećeg Zakona o pošti.

U prilog nedonošenja posebnog Zakona o kurirskim uslugama govori i činjenica da se osim uređenja kurirskih usluga i druge odredbe Zakona o pošti odnose na područje kurirskih usluga, te ne bi bilo opravdano donositi poseban zakon o kurirskim uslugama.

Osim toga donošenjem Zakona o kurirskim uslugama, za iste pošiljke (pismo, paket i sl.) primjenjivala bi se istovremeno dva zakona, Zakon o pošti i Zakon o kurirskim uslugama. To bi značilo nered na tržištu ovih usluga, jer bi dva zakona regulirala istu stvar na različite načine.

Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopuna Zakona o pošti izrađen je još u ožujku 2004. godine. Međutim, zbog iznimno jakog otpora njegovom donošenju od strane Hrvatske udruge poslodavaca, zbog čega je s njima i s predstavnicima sindikata Hrvatske pošte (koji su u potpunosti podržavali Nacrt prijedloga tog zakona) održano više sastanaka, kao i zbog rasprava na GSV-u, iniciranih također od HUP-a, Vlada Republike Hrvatske je tek krajem prošle godine bila u mogućnosti prihvatiti Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti, te ga je 15. prosinca 2004. podnijela Hrvatskom saboru na donošenje po hitnom postupku.

Na sjednici Hrvatskog sabora 25. veljače 2005. godine, nakon rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti, s Konačnim prijedlogom zakona, zaključeno je da će se primjedbe, prijedlozi i mišljenja koji su dani na Prijedlog Zakona uputiti predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona, što znači da je navedeni Prijedlog Zakona upućen u drugo čitanje.

Predloženim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pošti predlaže se urediti sljedeće:

1. uskladiti Zakon o pošti s provedenim izmjenama u ustrojstvu sustava državne uprave, i to ministarstava i nadležnih središnjih državnih ureda u Vladi Republike Hrvatske, u skladu sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske,
2. dodati, izmijeniti, te brisati neke pojmove, koji su određeni Zakonom o pošti, te ih uskladiti s predloženim izmjenama i dopunama Konačnog prijedloga Zakona,
3. smanjiti područje univerzalnih poštanskih usluga, čime će dodatno liberalizirati područje poštanskih usluga koje nisu rezervirane i kurirskih usluga,
4. precizirati područje kurirskih usluga, na način da se kurirska usluga izrijeком ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga,

5. precizirati odredbe o pribavljanju dozvole za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga i odredbe o obavljanju tehničkog pregleda prije početka obavljanja univerzalnih poštanskih usluga,
6. povećati obveze i ovlasti, te javne ovlasti Vijeća za poštanske usluge (obavljanje stručnog nadzora koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, te određivanje javnom operatoru način i uvjete razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova ustrojstva),
7. povećati ovlasti poštanskom inspektoru, posebice s mogućnošću izricanja novčanih kazni na mjestu počinjenja prekršaja,
9. dopuniti i izmijeniti kaznene odredbe, u cilju učinkovitijeg provođenja Zakona, kao i zbog usklađivanja s predloženim izmjenama i dopunama Konačnog prijedloga Zakona,
10. odrediti dulji rok zastare za pokretanje prekršajnog postupka, prema Zakonu o pošti,
11. utvrditi prestanak važenja dijela Uredbe o izravnim mjerama kontrole cijena, koji se odnosi na kontrolu cijena pisama i dopisnica, a koje su u suprotnosti s odredbama Zakona o pošti,
12. provesti druga nomotehnička usklađivanja i ukloniti određene nejasnoće i nepreciznosti u tekstu Zakona o pošti.

II. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Članak 1.

Ovim je člankom dopunjena odredba članka 1. Zakona o pošti, kojom je sadržaj Zakona dopunjen kurirskim uslugama, koje su posebno navedene.

Članak 2.

Ovim je člankom izmijenjena odredba Zakona o pošti, u kojoj su navedeni pojmovi koji se koriste u Zakonu, na način da se pojedini pojmovi brišu, mijenjaju, dodaju novi, što je posljedica ovim Zakonom predloženih izmjena ili dopuna, kao i prihvaćanje prijedloga nekih tijela državne uprave za uvođenje novih pojmova (Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja).

Članak 3.

Ovim se člankom usklađuje Zakon o pošti s provedenim izmjenama u ustrojstvu sustava državne uprave, i to ministarstava i nadležnih središnjih državnih ureda u Vladi Republike Hrvatske, u skladu sa Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske.

Članak 4.

Ovim se člankom predlaže izmjena naslova iznad članka 8. Zakona o pošti i sam članak 8., kako bi se i u odredbi o općim uvjetima naveli posebno davatelji poštanskih i kurirskih usluga. Ovim je člankom preciznije uređena ovlast Vijeća za poštanske usluga na način da Vijeće dajući ili odbijajući suglasnost na opće uvjete može utvrđivati samo je su li opći uvjeti u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama.

Članak 5.

Ovim se člankom predlaže dopuna naslova pod II. Zakona o pošti, što je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Članak 6.

Ovim se člankom predlaže dopuna članka 9. Zakona o pošti, kojim je uređen ugovor o pristupanju, što je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Članak 7.

Ovim se člankom smanjuje područje univerzalnih poštanskih usluga u odnosu na važeći Zakon.

Smanjenje područja univerzalnih poštanskih usluga, predstavlja dodatnu liberalizaciju poštanskih usluga, te prihvaćanje sugestije, dobivene od načelnika Odjela u Glavnoj upravi za unutrašnje tržište EK. Isto smo mišljenje dobili od Europske komisije, kada je ocjenjivala sada važeći Zakon o pošti, u kojem se navodi da tako širok opseg univerzalnih usluga, kako je predviđeno sada važećim Zakonom, u praksi može usporiti ulazak na tržište novih operatora, jer potencijalna konkurencija neće moći zadovoljiti sve uvjete koje prema direktivi EU, karakteriziraju univerzalne poštanske usluga (davanje univerzalnih usluga pod istim uvjetima za sve korisnike poštanskih usluga na cijelom državnom teritoriju).

Ovim se člankom nomotehnički uređuje tekst, te briše definicija univerzalne poštanske usluge, jer je navedena u članku 2. sa svim ostalim pojmovima.

Članak 8.

Ovim se člankom predlaže dopuna u članku 13. Zakona o pošti, što je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge.

Članak 9.

Ovim se člankom mijenja definicija kurirske usluge, na način da se preciznije određuje područje kurirskih usluga, a kurirska usluga se izrijekom ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga.

Članak 10.

Ovim se člankom predlaže izmjena u članku 15. na način da se preciznije određuje davatelj poštanskih usluga, na način da je to, uz javnog operatora, svaka pravna osoba koja obavlja poštanske usluge, za obavljanje kojih je potrebno pribaviti dozvolu odnosno podnijeti urednu prijavu.

Ovim se člankom također briše odredba vezana uz obvezu donošenja općih uvjeta za obavljanje poštanskih usluga, jer je ta obveza, sadržana u prijelaznim i završnim odredbama .

Članak 11.

Ovim se člankom predlaže izmjena u članku 16. Zakona o pošti, što je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge. Ovim je člankom brisan i mali paket kao pismovna pošiljka, zbog potpunog usklađivanja s Poštanskim direktivama. Mali paket kao pismovnu pošiljku poznaje Svjetska poštanska konvencija, ali ne Poštanske direktive.

Članak 12.

Ovim se člankom predlaže izmjena u članku 17. Zakona o pošti, koja je posljedica sužavanja područja univerzalnih poštanskih usluga.

Ovim se člankom predlaže i dopuna koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Članak 13.

Ovim se člankom predlaže izmjena u naslovu IV. Poglavlja, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Članak 14.

Ovim se člankom predlaže izmjene u članku 21. važećeg Zakona, kojim su uređene opća načela vezana uz cijene, a koje su posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Ovim su člankom predložene i dopune u cilju preciziranja odobravanja popusta korisnicima usluga, te je predložena izmjena na način da je za naplatu iznosa, koji prema posebnom zakonu (npr. Zakon o Hrvatskom Crvenom križu) na poštansku pošiljku, platiti pošiljatelj, odgovoran davatelj poštanskih i kurirskih usluga (doplatna marka), a na što nam je ukazao Hrvatski Crveni križ.

Članak 15.

Ovim se člankom predlaže izmjena članka 22. Zakona o pošti, na način da se precizira obveza davatelja poštanskih usluga da određuje cijene poštanskih usluga koje se obavljaju na slobodnom tržištu, pri čemu, samo, za univerzalne poštanske usluge, cijene istovrsnih usluga za pismovne pošiljke moraju biti jednake za sve korisnike na cijelom području na kojemu davatelj poštanskih usluga obavlja usluge.

Ovim je člankom određen i način određivanja cijena kurirskih usluga.

Članak 16.

Ovim se člankom predlaže dopuna odredbe članka 25. Zakona o pošti, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge.

Članak 17.

Ovim se člankom predlaže izmjena odredbe članka 26. Zakona o pošti, na način da se obveza omogućavanja pristupa poštanskoj mreži javnog operatora odnosi na davatelje univerzalnih poštanskih usluga, što je sukladno članku 11. poštanske direktive EU.

Članak 18.

Ovim je člankom predložena dopuna članka 28. Zakona o pošti, na način da je utvrđena obveza Vijeću za poštanske usluge, donošenja godišnjeg programa rada, financijskog plana, te završnog računa, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Odredba o obvezi podnošenja izvješće o radu Vijeća, Hrvatskom saboru dopunjena je u ovom članku rokom za njegovo podnošenje, a to je najkasnije do 31. ožujka za prethodnu kalendarsku godinu.

Članak 19.

Ovim su člankom preložene dopune članka 29. Zakona o pošti, na način da su povećane obveze i ovlasti, te javne ovlasti Vijeća za poštanske usluge (obavljanje stručnog nadzora koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, te određivanje javnom operatoru način i uvjete razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova ustrojstva), u cilju dodatnog usklađivanja s direktivama EU-a.

Ovim su člankom jasnije i preciznije utvrđeni uvjeti za pribavljanje dozvole za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, što se pokazalo nužno u dosadašnjoj praksi u postupku rješavanja zahtjeva za izdavanje navedenih dozvola.

Članak 20.

Ovim se člankom predlaže izmjena u naslovu VII. Poglavlja, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge.

Članak 21.

Ovim su člankom dopunjuje članak 31. Zakona o pošti, na način da su jasnije i preciznije utvrđeni uvjeti za pribavljanje dozvole za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, što se pokazalo nužno u dosadašnjoj praksi u postupku rješavanja zahtjeva za izdavanje navedenih dozvola.

Članak 22.

Ovim je člankom izmijenjen članak 34. Zakona o pošti, u odnosu na uvjete i način obavljanja tehničkog pregleda, a obavljanje tehničkog pregleda je usklađeno s predloženom izmjenom članka kojim je uređeno izdavanje dozvole za obavljanje univerzalnih usluga. Predloženom izmjenom tehnički pregled bi se obavljao prije početka obavljanja tih usluga, a ne kako je sada propisano prije izdavanja dozvole.

Članak 23.

Ovim se člankom dopunjuje članak 35. Zakona o pošti, na način da se dodaje još jedan uvjet za donošenje rješenja o prestanku valjanosti dozvole, a to je u slučaju da se tehničkim pregledom utvrdi da davatelj univerzalnih poštanskih usluga nije ispunio uvjete za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga.

Članak 24.

Ovim se člankom se dopunjuje članak 36. Zakona o pošti, kojim su propisane naknade koje plaćaju davatelji poštanskih usluga, te je, sukladno direktivi EU izrijekom navedeno da tu naknadu plaćaju samo davatelji univerzalnih poštanskih usluga.

Članak 25.

Ovim se člankom predlaže dopuna u članku 37. Zakona o pošti, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge. Ovim je člankom propisana obveza Vijeću za poštanske usluge da pismenim putem, zatraži dopunu prijave koja ne sadrži sve propisane podatke.

Članak 26.

Ovim se člankom predlaže dopuna u članku 40. Zakona o pošti, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge, te se mijenja odredba u vezi s tajnošću poštanskih pošiljaka, koja se ne odnosi samo na tajnost njenog sadržaja.

Članak 27.

Ovim se člankom predlaže dopuna u članku 46. Zakona o pošti, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge.

Članak 28.

Ovim je člankom predlaže izmjena u članku 47. Zakona o pošti, na način da su preciznije određene osobe odgovorne za postavljanje i održavanje kućnih kovčežiće za uručenje pismovnih pošiljaka, dok je na prijedlog Ministarstva zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva u odredbu ugrađen novi pojam građevina stambene namjene.

Članak 29.

Ovim se člankom u postojećem članku 48. zamjenjuje riječ „zbirni“ s riječju: „skupni“, a dodano je da se uvjeti i postupak uručenja putem skupnih kovčežića, uređuju i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Ovim se člankom usklađuje odredba o naknadi štete s predloženim izmjenama u odnosu na smanjeno područje univerzalnih poštanskih usluga.

Članak 30.

Ovim se člankom jezično uređuje tekst.

Članak 31.

Ovim se člankom usklađuje odredba članka 52. Zakona o pošti, o naknadi štete s predloženim izmjenama u odnosu na smanjeno područje univerzalnih poštanskih usluga.

Članak 32.

Ovim se člankom dopunjuje odredba o pravu na naknadu štete, u odnosu na davatelje poštanskih i kurirskih usluga (članak 53.).

Članak 33.

Ovim se člankom mijenja naslov poglavlja XI. mijenja u „nadzor“, kao posljedica uvođenja stručnog nadzora koje će obavljati Vijeće za poštanske usluge, te se predlaže i dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge.

Članak 34.

Ovim se člankom mijenja naslov iznad članka 56.

Ovim se člankom utvrđeno što obuhvaća stručni nadzor Vijeća, kao i obveze radnika Vijeća, koji obavlja stručni nadzor, nadzornika Vijeća.

Ovaj se članak usklađuje s predloženom izmjenom u članku 15. stavak 1. Zakona o pošti, te se predlaže dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske navedene i kurirske usluge, te uvođenja stručnog nadzora Vijeća, dok se ovlasti poštanskog inspektora usklađuju sa Zakonom o prekršajima.

Članak 35.

Ovim se člankom mijenja odredba članka 57. Zakona o pošti, zbog predložene izmjene u kaznenim odredbama riječi «davatelj poštanskih usluga», s riječima «pravna osoba», kako bi te kako bi se jasnije odredilo da radi o sankcioniranju osoba koje obavljaju poštanske usluge. Ovim se člankom predlaže i dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge, tako da se sankcioniraju i osobe koje obavljaju kurirske usluge.

Članak 36.

Ovim se člankom u članku 59. Zakona o pošti, zamjenjuju riječi «davatelj poštanskih usluga», s riječju «pravna osoba», kako bi se kaznene odredbe uskladile s predloženim izmjenama, te kako bi se jasnije odredilo da radi o sankcioniranju osoba koje krše odredbe o obavljanju poštanske usluge. Ovim se člankom predlaže i dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge, tako da se sankcioniraju i osobe koje krše odredbe o obavljanju kurirske usluge.

Članak 37.

Ovim se člankom u članku 60. Zakona o pošti, zamjenjuju riječi «davatelj poštanskih usluga», s riječju «pravna osoba», kako bi se kaznene odredbe uskladile s predloženim izmjenama, te kako bi se jasnije odredilo da radi o sankcioniranju osoba koje krše odredbe o obavljanju poštanske usluge. Ovim se člankom predlaže i dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge, tako da se sankcioniraju i osobe koje krše odredbe o obavljanju kurirske usluge. Ovim se člankom uvodi i sankcija za slučaj onemogućavanja nadzorniku Vijeća obavljanje stručnog nadzora.

Članak 38.

Ovim se člankom dodaje novi članak 61.a, kojim se daje ovlast poštanskom inspektoru za izricanje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja i novi članak 61.b., kojim se uvodi dulji rok zastare za pokretanje prekršajnog postupka zbog povrede odredaba ovoga Zakona.

Članak 39.

Ovim se člankom predlaže brisanje stavka 2. članka 64. Zakona o pošti, kojim je bila određena privremena primjena podzakonskih akata donesenih na temelju Zakona o pošti koji je prestao važiti, donošenjem sada važećeg Zakona o pošti, do donošenja odgovarajućih podzakonskih akata koji se temelje na ovom Zakonu. S obzirom da su ti podzakonski akti doneseni, ova je odredba nepotrebna. Ovim se člankom predlaže i dopuna, koja je posljedica dopune odredbe o sadržaju Zakona, u kojoj su uz poštanske posebno navedene i kurirske usluge.

Članak 40.

Ovom se člankom predlaže, u prijelaznim i završnim odredbama, u članku 65. dodavanje odredbe, kojom se briše dio Uredbe o izravnim mjerama kontrole cijena, u dijelu koji se odnosi na pisma i dopisnice, s obzirom da Vijeće za poštanske usluge, kao regulatorno tijelo, prema Zakonu o pošti, određuje cijene rezerviranih poštanskih usluga i prati primjenu cijena poštanskih usluga, te bi taj dio Uredbe bio u suprotnosti sa Zakonom o pošti.

Ovim se člankom, predlaže i brisanje postojeće odredbe stavka 2. članka 65. Zakona o pošti, kojom je određeno da članak 14. navedenog Zakona kojim je uređena kurirska usluga ostaje na snazi do stupanja na snagu Zakona o kurirskim uslugama. S obzirom da je umjesto posebnog Zakona predloženo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti, u kojem je, između ostalog, predloženo drugačije i preciznije uređenje kurirske usluge, odvojeno od poštanske usluge, predloženo je brisanje navedene, postojeće zakonske odredbe.

Članak 41.

Ovim člankom je određeno da se riječ: „unutarnji“ u cijelom tekstu ovoga Zakona zamjenjuje se riječju: „unutrašnji „.

Članak 42.

Ovim je člankom određeno stupanje na snagu ovog Zakona.

III. FINACIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti u državnom proračunu nije potrebno osigurati dodatna sredstva,

**IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU U ODNOSU NA
RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE
RAZLIKE NASTALE**

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je prošao prvo čitanje u Hrvatskom saboru, u tekstu Konačnog prijedloga zakona nastale su razlike kao posljedica uvažavanja primjedaba i prijedloga iznesenih tijekom prvog čitanja Prijedloga zakona, te procjene da su stekli uvjeti za dodatnim uređenjem ovog područja, posebice u odnosu na obavljanje regulatornih poslova.

Primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da Prijedlog zakona ne sadrži u pojmovima definiciju davatelja univerzalne poštanske usluge je prihvaćena na način da je ugrađena u zakonsku odredbu koja sadrži definicije pojmova iz Zakona o pošti.

Prijedlozi Kluba zastupnika IDS-a, zastupnika Točnija Tadića i Srečka Ferenčaka da se kurirska usluga ne definira kao poštanska, a da se pravna osoba koja obavlja kurirske usluge naziva davatelj kurirskih usluga, a ne poštanskih usluga, su usvojeni i ugrađeni u tekst Konačnog prijedloga ovoga Zakona, na način da se kurirska usluga izrijeком ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga, a za pravnu osobu koja obavlja kurirske usluge uveden je naziv davatelj kurirskih usluga, a ne davatelj poštanskih usluga, te su i druge odredbe koje se odnose na obavljanje kurirske usluge dodatno preciznije uređene.

Prijedlozi Kluba zastupnika IDS-a, zastupnika Miroslav Korenika i Srečka Frenčaka za brisanje članka 61.a, prihvaćeni su na način da je predloženo brisanje stavka 1. članka 61.a, kojim je utvrđena ovlast prekršajnog suda, za izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 3 mjeseca do 2 godine, a u stavku 2. istog članka, a na prijedlog Ministarstva pravosuđa razdvojen je iznos novčane kazne koju poštanski inspektor može izreći na mjestu počinjena prekršaja (za fizičke osobe 1000 kuna, a za pravne 5000 kuna).

U Konačnom prijedlogu Zakona u odnosu na Prijedlog Zakona nastale su i sljedeće razlike:

- Dodane su nove ili izmijenjene definicije pojmova, dok su neke definicije pojmova iz Zakona o pošti brisane, kako bi se uskladili s tekstom predloženog Konačnog prijedloga Zakona. Dodavanje definicije novih pojmova posljedica je i prihvatanja prijedloga nekih tijela državne uprave za uvođenje novih pojmova (Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo zaštite okoliša prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva),
- Povećane su obveze, ovlasti, te javne ovlasti Vijeća za poštanske usluge (obavljanje stručnog nadzora koji se odnosi na nadzor glede vrste, opsega i kakvoće obavljanja poštanskih i kurirskih usluga, te određivanje javnom operatoru način i uvjete razdvajanja poslovnih aktivnosti u pogledu njihova ustrojstva),
- Utvrđivanje obveze Vijeću za poštanske usluge donošenja godišnjeg programa rada, financijskog plana, te godišnjeg obračuna, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske,
- Utvrđivanje duljeg roka zastare za pokretanje prekršajnog postupka prema odredbama Zakona o pošti.

V. PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO I RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Načelne primjedbe, prijedlozi i mišljenja

Primjedbe Odbora za pomorstvo promet i veze, zastupnice Dorotee Pešić-Bukovac u ime Kluba IDS-a, zastupnika Miroslava Korenika u ime Kluba SDP-a i zastupnika Srećka Ferencaka kojima se predlaže poseban Zakon o kurirskim uslugama, jer Vlada RH nije postupila u skladu sa zaključkom Hrvatskog sabora od 15. listopada 2003. da će se u roku od 60 dana izraditi i uputiti u saborsku proceduru Prijedloga zakona o kurirskim uslugama, ukazujući da ni jedna zemlja u EU ne uređuje kurirske usluge u propisima kojima se uređuju poštanske usluge, se ne prihvaćaju.

Vlada Republike Hrvatske nije izradila poseban zakon o kurirskim uslugama, jer je na temelju analize koju je izradilo tadašnje Ministarstvo europskih integracija utvrđeno da ni jedna država, članica EU nema poseban zakon o kurirskim uslugama, a neke od njih su odredbe o kurirskim uslugama ugradile u svoje zakone koji reguliraju poštanske usluge. Osim toga navedeni zaključak Vlade RH moguće je provesti ne samo donošenjem posebnog zakona, već i prijedlogom izmjena i dopuna važećeg Zakona o pošti. U prilog nedonošenja posebnog zakona o kurirskim uslugama govori i činjenica da se osim uređenja kurirskih usluga i druge odredbe Zakona o pošti odnose na područje kurirskih usluga, te ne bi bilo opravdano donositi poseban zakon o kurirskim uslugama. Donošenjem posebnog zakona o kurirskim uslugama u Republici Hrvatskoj bi se za iste pošiljke (pismo, paket i sl.) primjenjivala istovremeno dva zakona, Zakon o pošti i Zakon o kurirskim uslugama. To bi značilo nered na tržištu ovih usluga, jer bi dva zakona regulirala istu stvar na različite načine.

Primjedba Odbora za pomorstvo promet i veze da Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o pošti nije jasan, te da treba jasno definirati pojmove koje se odnose na pošiljke: po sadržaju, težini i načinu, kao i da nije jasno što su to bankovni računi i izvadci, računi komunalnih društava, se ne prihvaća, jer su u Zakonu o pošti kao i u predloženim izmjenama definirani pojmovi usklađeni sa Svjetskom poštanskom konvencijom i Direktivom 97/67 Europskog parlamenta i Vijeća EU od 15. prosinca 1997. godine, te Direktivom 2002/39/EZ o izmjenama i dopunama Direktive 97/67/EZ od 10. lipnja 2002. o zajedničkim pravilima za razvoj unutrašnjeg tržišta poštanskih usluga Zajednice i poboljšanju kvalitete usluga (u daljnjem tekstu: Poštanske Direktive). U članku 16. stavku 3. Zakona o pošti je jasno određeno da se pod pismom smatraju i računi, financijska izvješća i sl. adresirano na određenog primatelja.

Primjedbe zastupnika Damira Kajina, Branimira Glavaša, Srećka Ferenčaka i Tončija Tadića da se predloženom izmjenom Zakona o pošti zabranjuje obavljanje djelatnosti, koja je ranijim propisima bila dozvoljena, te na taj način uništavaju kurirske tvrtke koje tu djelatnost obavljaju 8 godina, a usluge koje su bile liberalizirane se monopoliziraju, se ne prihvaćaju, jer se Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pošti, kao ni sada važećim Zakonom o pošti, donesenim krajem 2003. godine, ne ograničava pravo na obavljanje kurirskih usluga koje su na slobodnom tržištu.

Prije donošenja sada važećeg Zakona o pošti, koji je stupio je snagu u studenom 2003.godine Hrvatska pošta je, na temelju Zakona o pošti iz 1994. godine, imala potpuni monopol nad obavljanjem svih pismovnih poštanskih usluga, a na slobodnom tržištu su bile samo usluge prijema, prijenosa i uručenja paketa, te tiskanica kada ih otpremaju nakladnici (vlasnici tikanih ili elektroničkih medija). Tiskanica je adresirana pošiljka čiji sadržaj nema značajke osobnog ili poslovnog dopisivanja, a otiskan je u više istovjetnih primjeraka na papiru, kartonu ili sl, tiskanica koju šalje pošiljatelj bez adrese primatelja smatra se neadresiranom tiskanicom. Hrvatska pošta d.d. je stupanjem na snagu navedenog Zakona izgubila dosadašnji monopol (**2000 grama za pismovne pošiljke**), te joj je u skladu s Poštanskim direktivama, ostavljeno rezervirano područje nad poštanskim uslugama (**pismovna pošiljka mase do 100 grama**).

Sada važećim Zakonom o pošti i predloženim izmjenama i dopunama tog zakona postojećim gospodarskim subjektima se omogućuje, a ne dokida pravo na obavljanje kurirskih kao i poštanskih usluga, koje nisu rezervirane.

Primjedba zastupnika Tončija Tadića da će predloženim izmjenama i dopunama Zakona o pošti Hrvatska pošta steći monopol na distribuciju pošiljaka do 100 grama, ne samo na području univerzalne poštanske usluge, već će njezina kurirska služba HP express dobiti povlašteni položaj, se ne može prihvatiti, zbog toga što se rezervirano područje (monopol) prema članku 12. Zakona o pošti odnosi samo na univerzalne poštanske usluge u rezerviranom području.

Prijedlog zastupnika Srećka Ferenčaka da inspekcijski nadzor nad kurirskim tvrtkama treba imati Državni inspektorat, se ne može prihvatiti, jer su ovlasti i obveze gospodarskih inspektora detaljno uređene Zakonom o Državnom inspektoratu. Zakonom o pošti je određeno da inspekcijski nadzor nad provedbom tog zakona obavlja Ministarstvo mora turizma, prometa i razvitka, a provode poštanski inspektori, a da Državni inspektorat obavlja nadzor nad primjenom odredaba o cijenama.

U Republici Hrvatskoj inspekcijski nadzor nad primjenom zakona kojima je uređeno područje prometa, uređen je na način da je za te poslove nadležno Ministarstvo mora turizma, prometa i razvitka, u okviru kojeg za svaku granu prometa postoji posebna inspekcija navedenog Ministarstva (za telekomunikacije, te poštanski, zračni, željeznički, cestovni promet, ceste i dr.).

Pojedinačne primjedbe i prijedlozi

Prijedlog Kluba zastupnika IDS-a za izmjenu pojma „prijam poštanskih pošiljaka“ na način da je to preuzimanje poštanskih pošiljaka od korisnika u poštanskim uredima, kupnjom poštanskih markica te putem poštanskih kovčežica i zbirnih kovčežica, se ne prihvaća, jer je definicija pojma *prijam poštanskih pošiljaka* u Zakonu o pošti u skladu s člankom 2. točkom 1. i 4. Poštanskih Direktiva i člankom 10. Svjetske poštanske konvencije.

Navođenje poštanskih maraka u predloženoj definiciji pojma *prijam poštanskih pošiljaka* je pogrešno jer prema Zakonu o pošti, poštanske marke može upotrebljavati samo javni operator. Poštanske marke su samo jedan od načina plaćanja poštanskih usluga. Cijena poštanskih usluga može se plaćati gotovinom i drugim zakonskim sredstvima plaćanja. Davatelji poštanskih usluga koji poštanske usluge obavljaju na slobodnom tržištu, te davatelji kurirskih usluga, upotrebljavaju otisak žiga iz računala ili otisak posebnog žiga.

Iako nije prihvaćen prijedlog za izmjenu navedenog pojma, taj pojam je u Konačnom prijedlogu Zakona dopunjen sukladno izmjenama u vezi s drugačijim uređenjem kurirske usluge.

Prijedlog Kluba zastupnika IDS-a za uvođenje novog pojma „prikupljanje pošiljaka“ kao preuzimanje pošiljaka s određene adrese po zahtjevu naručitelja usluge, se ne prihvaća jer nije u skladu sa Svjetskom poštanskom konvencijom. U Zakonu o pošti se stoga u skladu sa Svjetskom poštanskom konvencijom upotrebljava pojam *prijam*, a ne predloženi pojam *prikupljanje*.

Prijedlog zastupnika Miroslava Korenike za ugrađivanje novog pojma „dokument“ kao pošiljke koja služi kao pisani dokaz ili pismeno dokazalo pri dokazivanju ili dokumentiranju, te prijedlozi **Kluba zastupnika IDS-a** za ugrađivanje novog pojma „dokumenti“ kao poslovne pošiljke koje sadrže i dokumentiraju odnos kojim se može dokazati djelovanje jednog ili više subjekata, i **zastupnika Srečka Frenčaka** kao pisani dokazi, pismena, dokazala, isprave, povelje, se ne prihvaća, jer ni Poštanske Direktive ni Svjetska poštanska konvencija ne poznaje pojmove „dokument“ i „dokumenti“. Poštanske Direktive poznaju pojam *razmjena dokumenta* i taj pojam je sadržan u Zakonu o pošti, potpuno usklađen s definicijom iz Poštanske Direktive.

Prijedlog zastupnika Miroslava Korenike za uvođenje novog pojma „pisana dokumentacija“ kao podupiranje tvrdnje dokumentima, dokazivanje pisanim svjedočanstvima ili potkrepljivanje dokazima se ne prihvaća, jer ni Poštanske Direktive ni Svjetska poštanska konvencija ne poznaje pojam „pisana dokumentacija“.

Prijedlozi Kluba zastupnika IDS-a da se kurirska usluga definira kao usluga prikupljanja, prijenosa i uručjenja pismovnih pošiljaka i paketa vlastitim ili javnim prijevozom, te brisanje riječi: „izravni prijenos“ iz definicije kurirske usluge, kao i prijedlog da se kurirska usluga definira kao nerezervirana usluga koje se obavlja (bez ograničenja) u uvjetima slobodnog tržišta, koju su davatelji poštanskih usluga obavezni obavljati odvojeno od rezerviranih poštanskih usluga pod uvjetima određenim ovim Zakonom i općim uvjetima davatelja

poštanskih usluga, a da se riječ „radnik“ zamjeni riječju „kurir“, se ne mogu prihvatiti, jer se kurirska usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a davatelj kurirske usluge poštanske pošiljke preuzima, a ne prikuplja, na dogovorenoj adresi, te ih izravno prenosi i uručuje na adresi primatelja. Način obavljanja kurirske usluge (brži prijenos poštanske pošiljke, omogućavanje pošiljatelju praćenje poštanske pošiljke tijekom prijenosa, uručenje pošiljke u dogovorenom roku, te postupanje po naknadnom zahtjevu pošiljatelja) čini tu uslugu uslugom sa dodanom vrijednosti. Dodana vrijednost je osnovna razlika između kurirske usluge i „klasičnih“ poštanskih usluga, posebno univerzalnih usluga, što uključuje i dodatnu cijenu koju su korisnici spremni platiti, zbog čega cijene za tu uslugu određuju samostalno davatelji kurirskih usluga i ona ovisi jedino od tržišnih uvjeta. Kurirska usluga se obavlja na slobodnom tržištu i to je izrijekom navedeno, te nije potrebno još navoditi da nije rezervirana. Osim toga, u članku 25. Zakona o pošti navedena je u skladu Poštanskim direktivama, obveza javnog operatora za vođenje odvojenog računovodstva za rezervirane poštanske usluge od nerezerviranih poštanskih usluga, kao i vođenje odvojenog računovodstva univerzalnih poštanskih usluga od poštanskih usluga koje nisu univerzalne i kurirskih usluga. U Zakonu o pošti i u prijedlogu zakona, u skladu sa Zakonom o radu, upotrebljava se pojam „radnik“ za zaposlene svih davatelja poštanskih usluga, pa tako i kurirskih.

Napominje se da su prijedlozi da se kurirska usluga ne definira kao poštanska, dijelom usvojeni i ugrađeni u tekst Konačnog prijedloga ovoga Zakona, na način da se kurirska usluga izrijekom ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga.

Prijedlog zastupnika Tončija Tadića da se kurirska usluga definira kao usluga prikupljanja, prijenosa i uručenja pošiljaka i paketa sa različitim mogućnostima dodanih vrijednosti u tijeku isporuke koja podrazumijeva prikupljanje pošiljaka i paketa isključivo na adresi pošiljatelja, se ne može prihvatiti, u dijelu koji se odnosi da davatelj kurirske usluge poštanske pošiljke prikuplja, jer se radi o preuzimanju, a ne prikupljanju poštanskih pošiljaka, na dogovorenoj adresi, te izravno prenosi i uručuje na adresi primatelja. Međutim prijedlog da se kurirska usluga ne definira kao poštanska, dijelom je usvojena i ugrađena u tekst Konačnog prijedloga ovoga Zakona, na način da se kurirska usluga izrijekom ne definira kao poštanska usluga, kako bi se prema načinu prijema, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka razlikovala od „klasičnih“ poštanskih usluga.

Prijedlog zastupnika Miroslava Korenike da se kurirske usluge definiraju kao „i poštanske usluge s dodanom vrijednošću u prikupljanju, prijenosu i uručanju pošiljaka kojima se osigurava brži prijenos i veća sigurnost pošiljaka“, se ne prihvaća jer je neprecizna. U tom bi se slučaju moralo utvrditi kada je ta usluga poštanska a kada nešto drugo, što bi se također trebalo utvrditi.

Prijedlog zastupnika Srećka Frenčaka da se poglavlju KAZNENE ODREDBE riječi „davatelj poštanskih usluga“ zamjene s riječima „pravna osoba registrirana za obavljanje poštanskih usluga“, se ne prihvaća zbog toga što je u praksi moguće da poštanske usluge obavlja pravna osoba koja nema dozvolu ili nije podnijela prijavu, kao i da kurirske usluge obavlja pravna osoba koja nije podnijela prijavu, što je uvjet za obavljanje tih usluga. Jednako je tako moguće da te usluge obavljaju pravne osobe koje nisu ni registrirane za obavljanje poštanskih usluga ili kurirskih usluga.

Prijedlog zastupnika Srečka Frenčaka da se u poglavlju KAZNENE ODREDBE odredba članka 61.a, izmjeni na način da se za prekršaje izriču prijedlozi zaštitnih mjera, se ne može prihvatiti, na predloženi način, jer prekršajni sudi izriče zaštitne mjere, a ne prijedloge mjera, već je predloženo brisanje stavka 1. članka 61.a kojim je utvrđena ovlast prekršajnog suda, za izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 3 mjeseca do 2 godine.

Prijedlozi Kluba zastupnika IDS-a, zastupnika Miroslav Korenika i Srečka Frenčaka za brisanje cijelog članka 61.a, nisu prihvaćeni u potpunosti, već je već je predloženo brisanje stavka 1. članka 61.a, kojim je utvrđena ovlast prekršajnog suda, za izricanje zaštitne mjere zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 3 mjeseca do 2 godine, ali ne i stavka 2. tog članka, kojim je utvrđena ovlast poštanskom inspektoratu na izricanje novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja, što će omogućiti učinkovitije provođenje Zakona o pošti.

Prijedlog Kluba zastupnika IDS-a da ostane na snazi odredba prema kojoj bi trebalo donijeti Zakon o kurirskim uslugama ne može se prihvatiti, jer da ni jedna država, članica EU nema poseban zakon o kurirskim uslugama, a neke od njih su odredbe o kurirskim uslugama ugradile u svoje zakone koji reguliraju poštanske usluge. U prilog ne donošenja posebnog Zakona o kurirskim uslugama govori i činjenica da osim preciznijeg uređenja kurirskih usluga i druge odredbe Zakona o pošti i predloženih izmjena i dopuna se odnose na područje kurirskih usluga, te bilo pravno neprihvatljivo o području kurirskih usluga donositi poseban zakon.

Prijedlog Kluba zastupnika IDS-a da Zakon stupi na snagu ne osmog nego šezdesetog dana od dana objave u „Narodnim novinama“ nije prihvatljiv, jer za to nema opravdanja. U članku 64. stavku 4. važećeg Zakona o pošti je navedeno da se pravnim osobama koje obavljaju poštansku uslugu za koju treba dozvola (univerzalna poštanska usluga) ili uslugu za koju treba prijava, (kurirska usluga i druge neuniverzalne poštanske usluge), ostavlja prijelazno razdoblje od 60 dana od dana stupanja na snagu tog Zakona, da podnesu zahtjev za dozvolu ili prijavu i tako usklade svoje poslovanje sa Zakonom. Pravne osobe su uglavnom tako i postupile i deset njih je steklo zakonske uvjete za obavljanje, uglavnom kurirskih usluga. Odgađanje stupanja na snagu ovog Zakona, nema stvarnog opravdanja, ali ni pravnog, jer je obveza iz odredbe članka 64. stavak 4. Zakona o pošti već istekla 6. siječnja 2004. godine.

ODREDBE ZAKONA O POŠTI KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom određuju poštanske usluge i propisuju uvjeti za obavljanje ovih usluga, uređuju prava, obveze i odgovornosti davatelja i korisnika poštanskih usluga, te uređuju druga pitanja u vezi s poštanskom djelatnošću.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na sve davatelje poštanskih usluga, te na usluge u međunarodnom poštanskom prometu, ako aktima Svjetske poštanske unije nije drukčije određeno.

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *akti Svjetske poštanske unije* su međunarodni ugovori i propisi koje donose tijela Svjetske poštanske unije, a primjenjuju se na poštanske usluge u međunarodnom prometu,

2. *adresirana pošiljka* je poštanska pošiljka na kojoj se nalazi adresa primatelja na koju treba uručiti pošiljku,

3. *cjenik poštanskih usluga* je popis cijena poštanskih usluga prema kojemu davatelj poštanskih usluga naplaćuje usluge,

4. *consignment (grupiranje pošiljaka)* je otprema većeg broja pošiljaka jednog pošiljatelja za jednog ili više primatelja,

5. *časopis* je ukoričena i uvezana tiskana publikacija koju izdaje nakladnik redovito ili povremeno,

6. *davatelj poštanskih usluga* je pravna osoba koja je ovlaštena obavljati poštanske usluge prema odredbama ovoga Zakona,

7. *dopisnica* je adresirana pismovna pošiljka s otvorenim tekstom na kartonu ili čvrstom papiru,

8. *dozvola* je upravni akt koji izdaje Vijeće za poštanske usluge davatelju poštanskih usluga u svrhu obavljanja univerzalnih poštanskih usluga,

9. *EMS pošiljka (express mail service)* je posebno žurna pošiljka za koju pošiljatelj dobije potvrdu o primitku, a uručuje se uz potpis primatelja; pošiljatelj može zahtijevati usluge s dodatnom vrijednosti, kao što su uvid u kretanje pošiljke, vrijeme uručenja, preuzimanje u svom poslovnom prostoru i sl.,

10. *izravna pošta* su pošiljke koje sadrže promidžbene i druge marketinške poruke otiskane u više istovjetnih primjeraka, koje su adresirane na najmanje 40 različitih adresa; računi za komunalne i druge usluge, kao i drugi računi, financijska i druga izvješća ne smatraju se izravnom poštom,

11. *javna poštanska mreža* su poštanski objekti, oprema i sredstva koji su međusobno povezani u jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu u svrhu pružanja univerzalnih poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske,

12. *javni operator* je davatelj poštanskih usluga koji na temelju ovoga Zakona ima pravo i obvezu obavljati sve univerzalne poštanske usluge na cijelom području Republike Hrvatske, te isključivo pravo obavljati rezervirane poštanske usluge,

13. *korisnik poštanskih usluga* je pravna ili fizička osoba koja koristi poštanske usluge, kao pošiljatelj ili primatelj poštanske pošiljke,

14. *kućni kovčežić* je kovčežić koji se koristi za uručenje pismovnih pošiljaka primatelju, a nalazi se u stambenoj zgradi ili na ulazu u dvorište,

15. *mali paket (međunarodni)* je adresirana međunarodna pismovna pošiljka koja sadrži robu i druge predmete mase do 2 kg,

16. *nakladnik* je pravna ili fizička osoba koja izdaje tisak uz uvjete propisane posebnim zakonom,

17. *novine* su tiskana publikacija koju izdaje nakladnik svakodnevno ili u određenom razdoblju, a nije ukoričena, niti uvezana,

18. *otkupna pošiljka* je pošiljka koja se uručuje primatelju uz prethodnu naplatu otkupnog iznosa koji davatelj poštanskih usluga isplaćuje pošiljatelju,

19. *paket* je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete,

20. *pismo* je adresirana pismovna pošiljka koja se najčešće upotrebljava za međusobno dopisivanje,

21. *pismovna pošiljka* je pismo, dopisnica, tiskanica, sekogram i mali paket adresiran na određenog primatelja kojemu se pošiljka treba uručiti,

22. *posebne poštanske usluge* su usluge kojima pošiljatelj zahtijeva poseban postupak vezan za prijenos i uručenje pošiljke,

23. *pošiljatelj* je pravna ili fizička osoba koja šalje poštansku pošiljku i koja je nositelj svih prava i obveza iz ugovora, do propisnog uručenja poštanske pošiljke,

24. *pošiljka koja se uručuje osobno primatelju* je pošiljka koju davatelj poštanskih usluga smije uručiti samo osobno primatelju, zakonskom zastupniku i opunomoćenoj osobi,

25. *pošiljka s označenom vrijednosti* je vrijednosno pismo, EMS pošiljka i paket na kojima pošiljatelj označuje vrijednost sadržaja, a za čiji se gubitak, oštećenje ili umanjenje sadržaja isplaćuje naknada do visine označene vrijednosti,

26. *pošiljka s plaćenim odgovorom (IBRS/CCRI)* je pošiljka koju primatelj može vratiti pošiljatelju bez plaćanja poštarine,

27. *pošiljka s potvrđenim uručenjem* je pošiljka za koju davatelj poštanskih usluga daje pošiljatelju potvrdu o primitku i uručuje je primatelju uz potpis, a u slučaju gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja vraća iznos naplaćene poštarine,

28. *pošiljka s povratnicom* je pošiljka za koju pošiljatelj, nakon njezinog uručenja, dobije dokument (povratnicu) na kojemu se nalaze podaci o nadnevku uručenja i potpis primatelja,

29. *poštanska i brzojavna uputnica* je poštanska pošiljka kojom pošiljatelj šalje primatelju određeni iznos novca u gotovini,

30. *poštanska pošiljka* je pismovna pošiljka, poštanska i brzojavna uputnica i paket adresiran na određenog primatelja kojemu se pošiljka treba uručiti,

31. *poštanske usluge* su usluge prijama, prijenosa i uručenja poštanskih pošiljaka,

32. *poštanski kovčežić* je kovčežić u koji korisnici usluga mogu ubaciti obične pismovne pošiljke kako bi ih davatelj poštanskih usluga otpremio primateljima,

33. *poštanski ured* je poslovni prostor u kojemu javni operator obavlja poštanske usluge,

34. *poštarina* je cijena koju, prema cjeniku poštanskih usluga, davatelj poštanskih usluga naplaćuje za poštanske usluge,

35. *potvrda o primitku pošiljke* je potvrda koju daje davatelj poštanskih usluga pošiljatelju prigodom primitka određenih poštanskih pošiljaka,

36. *preporučena pošiljka* je pošiljka za koju davatelj poštanskih usluga daje pošiljatelju potvrdu o primitku i uručuje ju primatelju uz potpis, a u slučaju gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja isplaćuje propisanu naknadu štete,

37. *prijam poštanskih pošiljaka* je preuzimanje poštanskih pošiljaka od korisnika poštanskih usluga u poštanskom uredu, na adresi pošiljatelja, putem poštanskih kovčežića, zbirnih kovčežića i sl.,

38. *prijava za obavljanje poštanskih usluga* je prijava koju pravna osoba podnosi Vijeću za poštanske usluge radi obavljanja poštanskih usluga koje nisu univerzalne poštanske usluge,

39. *primatelj* je pravna ili fizička osoba na koju je poštanska pošiljka adresirana i kojoj se pošiljka treba uručiti na temelju naloga pošiljatelja,

40. *razmjena dokumenata* je usluga kojom treća osoba osigurava skupini naručitelja sredstva, uključujući prostor i prijevozna sredstva, kojima ti naručitelji međusobno razmjenjuju pošiljke,

41. *rezervirane poštanske usluge* su usluge prijama, prijenosa i uručenja pismovnih pošiljaka koje u skladu s ovim Zakonom obavlja jedino javni operator,

42. *rokovi za prijenos i uručenje poštanske pošiljke* su rokovi u kojima je davatelj poštanskih usluga obavezan prenijeti i uručiti poštansku pošiljku,

43. *sekogram* je adresirana pismovna pošiljka namijenjena slijepim osobama,

44. *stroj za označavanje poštarine* je računalni ili drugi uređaj čiji se otisak upotrebljava umjesto poštanske marke kao znak da je poštarina plaćena,

45. *sudska pismena i pismena po upravnom i prekršajnom postupku* su pismovne pošiljke koje, na temelju postupovnih zakona, šalju sudovi, tijela državne uprave i druga tijela koja imaju javne ovlasti,

46. *tisak* je tiskana publikacija koju izdaje nakladnik svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi),

47. *tiskаница* je adresirana pošiljka čiji sadržaj nema značajke osobnog ili poslovnog dopisivanja, a otiskan je u više istovjetnih primjeraka na papiru, kartonu ili drugom materijalu; tiskаница koju šalje pošiljatelj bez adrese primatelja smatra se neadresiranom tiskаницом,

48. *ugovor o pristupanju (poštanski ugovor)* je ugovor bez pisanog oblika, koji se smatra sklopljenim u trenutku kad davatelj poštanskih usluga preuzme poštansku pošiljku, a njime se uređuju međusobna prava i obveze pošiljatelja i davatelja poštanskih usluga,

49. *univerzalne poštanske usluge* su poštanske usluge koje su dostupne svim korisnicima usluga na cijelom području Republike Hrvatske,

50. *uručenje pošiljke* je uručenje poštanske pošiljke primatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi u poštanskom uredu, na adresi primatelja, putem kućnog kovčežića i sl.,

51. *Vijeće za poštanske usluge* je pravna osoba čije članove imenuje Hrvatski sabor radi obavljanja regulatornih poslova vezanih za poštansku djelatnost,

52. *viša sila* je stvarni događaj koji se nije mogao predvidjeti, niti izbjeći ili otkloniti,

53. *zbirni poštanski kovčežić* je kovčežić koji se koristi za uručenje i preuzimanje poštanskih pošiljaka od onih korisnika koji su udaljeni od naseljenih mjesta, a postavlja se uz put ili cestu, odnosno na pogodnom mjestu za korisnike i poštunoše,

54. *žurna pošiljka* je pošiljka koja osim žurnosti može imati i dodatne vrijednosti koje su utvrđene Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Članak 7.

(1) Pravilnikom o općim uvjetima za obavljanje poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: Pravilnik o uslugama) uređuju se pobliže uvjeti, način i postupak za obavljanje poštanskih usluga, te rokovi za prijenos i uručenje poštanskih pošiljaka.

(2) Pravilnik o uslugama donosi ministar.

(3) Odredbe Pravilnika o uslugama, kojima se uređuje postupak uručjenja sudskih pismena i pismena po upravnom i prekršajnom postupku, donose se uz suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe i opću upravu.

OPĆI UVJETI DAVATELJA POŠTANSKIH USLUGA

Članak 8.

(1) Općim uvjetima davatelja poštanskih usluga uređuju se uvjeti, način i postupak obavljanja poštanskih usluga određenog davatelja poštanskih usluga.

(2) Odredbe općih uvjeta davatelja poštanskih usluga ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama.

(3) Opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka donosi davatelj poštanskih usluga, uz prethodnu suglasnost Vijeća za poštanske usluge (u daljnjem tekstu: Vijeće).

(4) Opće uvjete iz stavka 1. ovoga članka davatelj poštanskih usluga mora objaviti na način da budu dostupni korisnicima poštanskih usluga.

II. POŠTANSKE USLUGE

Članak 9.

(1) Poštanske usluge obavljaju se, u pravilu, na temelju ugovora o pristupanju (u daljnjem tekstu: poštanski ugovor), uz uvjete određene ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

(2) Poštanski ugovor smatra se sklopljenim s nadnevkom na otisku žiga davatelja poštanskih usluga na potvrdi o primitku pošiljke, odnosno na pošiljci kad se ne izdaje potvrda o primitku pošiljke.

(3) Davatelj poštanskih usluga može s pojedinim korisnicima sklopiti pisani ugovor kojim se uređuje obavljanje određenih poštanskih usluga.

(4) Međusobna prava i obveze iz poštanskog ugovora zasnivaju se između davatelja poštanskih usluga i pošiljatelja.

(5) Nakon uručenja poštanske pošiljke određena prava i obveze iz poštanskog ugovora prelaze, u skladu s odredbama ovoga Zakona, Pravilnika o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga, s pošiljatelja na primatelja poštanske pošiljke.

Članak 10.

(1) Pod univerzalnim poštanskim uslugama smatraju se unutarnje i međunarodne usluge prijama, prijenosa i uručenja:

1. pismovnih pošiljaka mase do 2 kg i sekograma mase do 7 kg,
2. paketa mase do 20 kg,
3. poštanskih i brzojavnih uputnica,
4. posebnih usluga u vezi s pošiljkama iz točke 1., 2. i 3. ovoga stavka.

(2) Pod posebnim uslugama iz stavka 1. točke 4. ovoga članka smatraju se usluge prijama, prijenosa i uručenja preporučenih pošiljaka, pošiljaka s potvrđenim uručenjem, pošiljaka s označenom vrijednosti, EMS pošiljaka, žurnih pošiljaka, pošiljaka s povratnicom, otkupnih pošiljaka, pošiljaka koje se uručuju osobno primatelju i pošiljaka s plaćenim odgovorom (IBRS/CCRI), te consignment usluge i druge usluge propisane Pravilnikom o uslugama.

(3) Univerzalne poštanske usluge moraju biti pod jednakim uvjetima dostupne svim korisnicima usluga na cijelom području Republike Hrvatske.

(4) Univerzalne poštanske usluge i uvjeti za obavljanje ovih usluga uređeni su odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama te aktima Svjetske poštanske unije za usluge u međunarodnom prometu.

Članak 13.

(1) Na slobodnom tržištu obavljaju se poštanske usluge koje se ne smatraju rezerviranim poštanskim uslugama prema članku 12. ovoga Zakona, a mogu ih obavljati pravne osobe koje pribave dozvolu ili podnesu prijavu u skladu s ovim Zakonom.

(2) Davateljima poštanskih usluga iz stavka 1. ovoga članka dopušteno je obavljanje određene vrste poštanskih usluga, na određenom području, u skladu s izdanom dozvolom, odnosno podnesenom prijavom, u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Kurirske usluge su poštanske usluge s dodatnom vrijednosti koje davatelj poštanskih usluga obavlja na temelju posebnog zahtjeva pošiljatelja, a podrazumijevaju preuzimanje pošiljke na adresi pošiljatelja, te izravan prijenos i uručenje na adresi primatelja. Usluga se obavlja u jednom tehnološkom postupku koji ne smije biti prekinut nikakvim dodatnim aktivnostima od preuzimanja do uručjenja pošiljke, a osoba koja prenosi pošiljku mora imati mogućnost u svakom trenutku postupiti po nalogu pošiljatelja.

(2) Usluge s dodatnom vrijednosti iz stavka 1. ovoga članka su usluge kojima se osigurava brži prijenos pošiljaka i jamči vrijeme dostave, mogućnost praćenja pošiljaka tijekom prijenosa i postupanje po nalogu pošiljatelja, te druge usluge s dodatnom vrijednosti koje zahtijeva pošiljatelj.

(3) Kurirskim uslugama ne smatraju se usluge preuzimanja poštanskih pošiljaka na adresi pošiljatelja adresiranih na različite primatelje, koje se ne mogu obaviti na način i pod uvjetima propisanim stavkom 1. i 2. ovoga članka.

(4) Kurirske usluge obavljaju se na slobodnom tržištu, a davatelji poštanskih usluga obvezni su ih obavljati na način i pod uvjetima određenima ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Članak 15.

(1) Davatelji poštanskih usluga su javni operator i druge pravne osobe koje obavljaju poštanske usluge na temelju dozvole ili prijave, u skladu s ovim Zakonom.

(2) Davatelji poštanskih usluga iz stavka 1. ovoga članka mogu, osim univerzalnih poštanskih usluga iz članka 10. ovoga Zakona, obavljati i druge poštanske usluge u skladu s ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

(3) Davatelji poštanskih usluga obvezni su poštansku pošiljku prenijeti i uručiti u stanju u kakvom je primljena, a poštanske usluge obavljati pod uvjetima, na način i u rokovima određenima ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama, Pravilnikom o poštanskom sustavu, aktima Svjetske poštanske unije, dozvolom, prijavom i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

(4) Davatelji poštanskih usluga obvezni su, u okviru ovlasti na temelju ovoga Zakona, dozvole ili prijave, primiti svaku pošiljku koja ispunjava propisane uvjete.

(5) U slučajevima određenima Pravilnikom o uslugama davatelji poštanskih usluga obvezni su primiti i uručiti obične pismovne pošiljke za koje nije plaćena ili nije dostatno plaćena poštarina.

(6) Davatelji poštanskih usluga obvezni su donijeti opće uvjete za obavljanje poštanskih usluga u roku navedenom u dozvoli iz članka 31. ovoga Zakona, odnosno u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave Vijeću.

Članak 16.

(1) Pod poštanskom pošiljkom smatra se svaka pismovna pošiljka, poštanska i brzojavna uputnica te paket koji ima adresu primatelja, a koju pošiljatelj predaje davatelju poštanskih usluga radi uručenja primatelju.

(2) Pod pismovnom pošiljkom smatraju se: pismo, dopisnica, tiskanica, sekogram i mali paket adresirani na određenog primatelja.

(3) Pod pismom se smatraju i računi, financijska izvješća i slično, adresirani na određenog primatelja.

(4) Poštanske pošiljke moraju udovoljavati uvjetima određenima ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama, općim uvjetima davatelja poštanskih usluga i aktima Svjetske poštanske unije za poštanske usluge u međunarodnom prometu.

(5) Prijam i uručenje određenih poštanskih pošiljaka obavlja se uz uvjete propisane drugim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 17.

Davatelji poštanskih usluga obvezni su pošiljatelju izdati potvrdu o primitku pošiljke za preporučenu pošiljku, pošiljku s potvrđenim uručenjem, pismo s označenom vrijednosti, paket, EMS pošiljku, poštansku i brzojavnu uputnicu, te druge pošiljke za koje je izdavanje ove potvrde propisano općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

IV. CIJENE POŠTANSKIH USLUGA

Članak 21.

(1) Cijenu poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: poštarina) naplaćuju davatelji poštanskih usluga od pošiljatelja, u pravilu unaprijed, osim ako ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama, općim uvjetima davatelja poštanskih usluga ili ugovorom između davatelja poštanskih usluga i pošiljatelja nije drukčije određeno.

(2) Poštarina se može plaćati gotovinom i drugim zakonskim sredstvima plaćanja.

(3) Za označavanje poštarine mogu se upotrebljavati strojevi za označavanje poštarine. Otisak stroja mora sadržavati naziv davatelja poštanskih usluga i iznos naplaćene poštarine. Uporabu ovih strojeva i uvjete plaćanja poštarine određuju davatelji poštanskih usluga.

(4) Poštarina se plaća prema cjeniku poštanskih usluga koji donose davatelji poštanskih usluga u skladu s ovim Zakonom.

(5) Davatelji poštanskih usluga mogu odobriti popust korisnicima koji šalju veći broj pošiljaka, s obzirom na manje troškove u odnosu na pojedinačni (standardni) prijam poštanskih pošiljaka, uz uvjet da je takav popust predviđen cjenikom poštanskih usluga i da se primjenjuje na sve korisnike koji šalju pošiljke pod istim uvjetima.

(6) Kad je to određeno posebnim zakonom, pošiljatelj je obavezan, osim poštarine, platiti i iznos određen tim zakonom.

(7) Pošiljatelj ne plaća poštarinu u slučajevima predviđenim aktima Svjetske poštanske unije i Pravilnikom o uslugama.

(8) Davatelji poštanskih usluga obvezni su, u prostoru namijenjenom korisnicima poštanskih usluga, vidno istaknuti izvadak iz cjenika poštanskih usluga i na zahtjev korisnika dati taj cjenik na uvid.

(9) Davatelji poštanskih usluga obvezni su objaviti cijene usluga u sredstvima javnog priopćavanja najmanje osam dana prije početka njihove primjene.

(10) Poblježe odredbe o cijenama poštanskih usluga te načinu i uvjetima plaćanja uređuju se Pravilnikom o uslugama.

Članak 22.

(1) Davatelj poštanskih usluga određuje cijene poštanskih usluga koje se obavljaju na slobodnom tržištu, pri čemu cijene istovrsnih usluga za pismovne pošiljke moraju biti jednake za sve korisnike na cijelom području na kojemu davatelj poštanskih usluga obavlja usluge, osim iznimke utvrđene u članku 21. stavku 5. ovoga Zakona.

(2) Cijene iz stavka 1. ovoga članka ne smiju:

1. sadržavati dodatne iznose koje bi davatelj poštanskih usluga odredio isključivo na temelju svoje znatnije tržišne snage na tržištu poštanskih usluga,
2. pojedinim korisnicima usluga davati prednost u odnosu na druge korisnike istovrsnih usluga koji predaju pošiljke pod istim uvjetima,
3. se određivati ispod jedinične cijene koštanja s namjerom preuzimanja ili zadržavanja znatnije tržišne snage na tržištu poštanskih usluga.

(3) Davatelj poštanskih usluga obavezan je cijene iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Vijeću najmanje petnaest dana prije početka njihove primjene.

Članak 25.

(1) Javni operator obavezan je osigurati računovodstveno vođenje rezerviranih poštanskih usluga, za svaku uslugu, odvojeno od nerezerviranih poštanskih usluga. U okviru nerezerviranih poštanskih usluga mora osigurati računovodstveno vođenje univerzalnih poštanskih usluga odvojeno od poštanskih usluga koje nisu univerzalne.

(2) Javni operator ne smije iz prihoda od rezerviranih usluga subvencionirati poštanske usluge koje se obavljaju na slobodnom tržištu.

(3) Davatelji poštanskih usluga obvezni su dostavljati Vijeću svoja financijska izvješća i druge podatke u vezi s poslovanjem.

Članak 26.

(1) Javni operator je obavezan, uz uvjete određene ovim Zakonom, omogućiti pristup svojoj poštanskoj mreži ostalim davateljima poštanskih usluga.

(2) Javni operator je obavezan svojim općim aktom urediti uvjete i cijenu pristupa svojoj poštanskoj mreži. Na opći akt javnog operatora suglasnost daje Vijeće u skladu s odredbama iz članka 23. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

(3) Način i uvjeti pristupa javnoj poštanskoj mreži uređuju se ugovorom sklopljenim između javnog operatora i zainteresiranog davatelja poštanskih usluga.

(4) Javni operator može odbiti zahtjev za pristup svojoj poštanskoj mreži u sljedećim slučajevima:

1. kad bi se time ugrozilo obavljanje poštanskih usluga,
2. kad davatelj poštanskih usluga, koji zahtijeva pristup javnoj poštanskoj mreži, ne prihvati uvjete i cijenu utvrđenu općim aktom iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Za rješavanje sporova u vezi s davanjem pristupa javnoj poštanskoj mreži nadležno je Vijeće. Vijeće je obvezno donijeti rješenje u slučaju spora u roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva davatelja poštanskih usluga.

Članak 28.

(1) Vijeće donosi Statut kojeg potvrđuje Hrvatski sabor. Vijeće donosi poslovnik o svojem radu.

(2) Predsjednik Vijeća zastupa i predstavlja Vijeće, u skladu s ovlastima propisanim Statutom Vijeća, te u odnosu na zaposlenike Vijeća ima prava i obveze određene Statutom Vijeća. Predsjednik Vijeća obavlja svoju dužnost profesionalno kao zaposlenik Vijeća.

(3) Predsjednik Vijeća za svoj rad ima pravo na plaću, a ostali članovi Vijeća imaju pravo na mjesečnu naknadu. Visinu plaće i iznos naknade određuje Vlada Republike Hrvatske.

(4) Na pravni položaj zaposlenika Vijeća, uvjete za zasnivanje radnog odnosa, plaće i druga pitanja u vezi s radnim odnosima koja nisu uređena ovim Zakonom, primjenjuju se opći propisi o radu.

(5) Sredstva za rad Vijeća uključujući i sredstva za plaću predsjednika Vijeća i naknade članovima Vijeća osiguravaju se iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

(6) Vijeće objavljuje godišnje izvješće o svojem radu i podnosi ga Hrvatskom saboru.

Članak 29.

(1) Vijeće prema odredbama ovoga Zakona donosi rješenja na temelju javne ovlasti u slučaju:

1. izdavanja i oduzimanja dozvola za obavljanje poštanskih usluga,
2. utvrđivanja iznosa sredstva iz državnog proračuna iz članka 24. ovoga Zakona,
3. rješavanja sporova u vezi s davanjem pristupa javnoj poštanskoj mreži iz članka 26. stavka 5. ovoga Zakona.

(1) Protiv akata, koje Vijeće donosi na temelju javnih ovlasti, nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu akata.

(2) Vijeće obavlja sljedeće poslove:

1. određuje cijene rezerviranih poštanskih usluga, na prijedlog javnog operatora,
2. prati primjenu cijena poštanskih usluga i predlaže nadležnom tijelu državne uprave poduzimanje zakonskih mjera u slučaju kada davatelj poštanskih usluga donosi ili primjenjuje cijene suprotno mjerilima određenima ovim Zakonom,
3. daje suglasnost na opće uvjete davatelja poštanskih usluga,
4. daje suglasnost na opći akt javnog operatora kojim se uređuju uvjeti i cijena pristupa javnoj poštanskoj mreži,
5. prati razvoj poštanske djelatnosti i tržišta poštanskih usluga i poduzima potrebne mjere za osiguranje ravnopravnog i djelotvornog tržišnog natjecanja na tržištu poštanskih usluga,
6. osigurava korisnicima usluga ravnopravne uvjete za korištenje poštanskih usluga,
7. podnosi Hrvatskom saboru i Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svojem radu,
8. donosi poslovnik o svojem radu,
9. obavlja i druge poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(3) Vijeće vodi upisnik davatelja poštanskih usluga koji mora sadržavati sljedeće podatke:

1. naziv i sjedište pravne osobe,
2. ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi,
3. matični broj i žiroračun pravne osobe,
4. podatke o izdanoj dozvoli, vrsti poštanskih usluga i području za koje je dozvola izdana,
5. rok valjanosti dozvole,
6. podatke o prijavi za obavljanje poštanskih usluga, vrsti poštanskih usluga i području za koje je prijava podnesena,
7. podatke o ispunjavanju obveza davatelja poštanskih usluga koje proizlaze iz ovoga Zakona.

(4) Vijeće donosi odluke većinom glasova svih članova Vijeća.

(5) Vijeće objavljuje popis davatelja poštanskih usluga u »Narodnim novinama«.

(6) Vijeće ima stručnu službu koja obavlja administrativne, stručne i tehničke poslove te poslove obavljanja tehničkih pregleda.

VII. DOZVOLE I PRIJAVE ZA OBAVLJANJE POŠTANSKIH USLUGA

Članak 31.

(1) Za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga pravna osoba obvezna je pribaviti dozvolu.

(2) Dozvolu izdaje Vijeće na pisani zahtjev pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka koji mora sadržavati:

1. podatke o pravnoj osobi,
2. popis poštanskih usluga koje će obavljati,
3. područje na kojemu će se usluge obavljati.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka obvezno se prilažu sljedeći dokazi:

1. o registraciji pravne osobe,
2. o raspolaganju poštanskim objektima i opremom za obavljanje poštanskih usluga,
3. o raspolaganju financijskim sredstvima potrebnim za obavljanje poštanskih usluga,
4. o zapošljavanju potrebnog broja radnika ili od javnog bilježnika ovjerenu izjavu da će taj uvjet biti ispunjen u roku od 60 dana od dana izdavanja dozvole,

(4) Vijeće je obvezno očitovati se o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(5) Pod raspolaganjem poštanskim objektima i opremom iz stavka 3. točka 2. ovoga članka smatra se i raspolaganje na temelju ugovora o najmu.

(6) Pravna osoba, koja je pribavila dozvolu iz stavka 1. ovoga članka, obvezna je o svim statusnim promjenama obavijestiti Vijeće bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

Članak 34.

(1) Prije izdavanja dozvole, na temelju pisanog zahtjeva pravne osobe iz članka 31. stavka 1. ovoga Zakona, Vijeće obavlja tehnički pregled kojim se utvrđuje ispunjavanje svih propisanih uvjeta za izdavanje dozvole.

(2) Vijeće je obvezno tehnički pregled iz stavka 1. ovoga članka obaviti u roku od 30 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

(3) Ako se tehničkim pregledom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti za izdavanje dozvole, Vijeće će donijeti rješenje kojim će odrediti rok za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka.

(4) Ako podnositelj zahtjeva u roku iz stavka 3. ovoga članka ne ukloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke, Vijeće će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje dozvole.

(5) Troškove obavljanja tehničkog pregleda iz stavka 1. ovoga članka plaća podnositelj zahtjeva prema stvarnim troškovima.

Članak 35.

(1) Vijeće će donijeti rješenje o prestanku valjanosti dozvole u sljedećim slučajevima:

1. na temelju pisanog zahtjeva davatelja poštanskih usluga,
2. istekom roka na koji je dozvola izdana,
3. prestankom pravne osobe davatelja poštanskih usluga,
4. ako je dozvola izdana na temelju netočnih podataka važnih za donošenje odluke o izdavanju dozvole,
5. ako davatelj poštanskih usluga ne donese opće uvjete za obavljanje poštanskih usluga u roku navedenom u dozvoli ili ne započne obavljati usluge u roku od godine dana od dana izdavanja dozvole,
6. ako se davatelj poštanskih usluga ne pridržava obveza navedenih u dozvoli,
7. ako davatelj poštanskih usluga ne postupi po rješenju poštanskog inspektora,
8. ako davatelj poštanskih usluga nije ni nakon treće opomene Vijeća platio godišnju naknadu iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 36.

(1) Davatelji univerzalnih poštanskih usluga obvezni su plaćati godišnju naknadu za dozvolu, u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Visina naknade iz stavka 1. ovoga članka, način plaćanja i ostala pitanja u vezi s naknadom utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar.

(3) Davatelji poštanskih usluga iz članka 13. ovoga Zakona obvezni su plaćati godišnju naknadu iz prihoda ostvarenog u prethodnoj godini, u korist državnog proračuna Republike Hrvatske.

(4) Visina naknade iz stavka 3. ovoga članka i uvjeti za korištenje sredstava od naknade utvrđuju se odlukom Vlade Republike Hrvatske.

(5) Visina naknade iz stavka 3. ovoga članka utvrđuje se ovisno o udjelu svakoga pojedinog davatelja poštanskih usluga iz članka 13. ovoga Zakona u ukupnom godišnjem prihodu tih davatelja poštanskih usluga.

PRIJAVA ZA OBAVLJANJE POŠTANSKIH USLUGA

Članak 37.

(1) Pravo obavljanja poštanskih usluga, koje nisu obuhvaćene univerzalnim poštanskim uslugama, stječe pravna osoba podnošenjem pisane prijave za obavljanje poštanskih usluga (u daljnjem tekstu: prijava).

(2) Prijava iz stavka 1. ovoga članka, koja se podnosi Vijeću, mora sadržavati:

1. podatke o pravnoj osobi,
2. popis poštanskih usluga koje će se obavljati,
3. područje na kojemu će se poštanske usluge obavljati.

(3) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka obvezna je obavijestiti Vijeće o svim nastalim promjenama iz stavka 2. ovoga članka, i to bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana nastanka tih promjena.

TAJNOST SADRŽAJA POŠTANSKIH POŠILJAKA

Članak 40.

(1) Davatelji poštanskih usluga obvezni su osigurati tajnost poštanskih pošiljaka.

(2) Radniku davatelja poštanskih usluga zabranjeno je:

1. neovlašteno doznati sadržaj poštanske pošiljke ili zadržati, prikriti ili neovlaštenoj osobi dati poštansku pošiljku,
2. neovlaštenim osobama priopćiti bilo kakve podatke koji su u vezi s poštanskim pošiljkama,
3. neovlaštenim osobama omogućiti ili pomoći u obavljanju neke od radnji iz točke 1. i 2. ovoga stavka.

(3) Zabrana iz stavka 2. točke 2. ovoga članka odnosi se na radnike davatelja poštanskih usluga i nakon prestanka rada kod davatelja poštanskih usluga.

Članak 46.

(1) Poštanske pošiljke se, u pravilu, uručuju osobno primatelju, zakonskom zastupniku ili opunomoćenoj osobi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pojedine vrste poštanskih pošiljaka mogu se, uz uvjete i po postupku utvrđenom Pravilnikom o uslugama, uručiti i odraslom članu kućanstva, osobi stalno zaposlenoj u kućanstvu ili poslovnoj prostoriji primatelja, ili ovlaštenoj osobi u poslovnoj prostoriji pravne ili fizičke osobe gdje je primatelj stalno zaposlen, kao i ubacivanjem u kućni kovčežić.

(3) Primatelj ili osoba iz stavka 1. ovoga članka mogu odbiti primitak poštanske pošiljke, ako posebnim zakonom ili drugim propisom nije drukčije određeno.

(4) Uvjeti, način i postupak uručenja poštanskih pošiljaka pobliže se uređuju Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Članak 47.

(1) Investitor, upravitelj zgrade i vlasnik stambene zgrade, stana ili obiteljske kuće obvezan je na pogodnom mjestu u zgradi, koje nije više od prvog kata, ili na ulazu u dvorište, postaviti i održavati kućne kovčežiće za uručenje pismovnih pošiljaka.

(2) Ako osobe iz stavka 1. ovoga članka ne postave ili ne održavaju kućne kovčežiće, davatelj poštanskih usluga pisanim će ih putem upozoriti i odrediti rok za uklanjanje propusta, a u slučaju nepostupanja po tom upozorenju, davatelj poštanskih usluga nije obvezan primatelju uručivati pošiljke.

ZBIRNI POŠTANSKI KOVČEŽIĆ

Članak 48.

(1) Korisnicima poštanskih usluga, čiji su objekti izvan naselja, poštanske pošiljke mogu se uručivati putem zbirnih kovčežića.

(2) Uvjeti i postupak uručenja putem zbirnih kovčežića uređuju se između davatelja i korisnika poštanskih usluga, u skladu s Pravilnikom o uslugama.

Članak 51.

(1) U međunarodnom prometu davatelj poštanskih usluga odgovara u granicama utvrđenima aktima Svjetske poštanske unije i međunarodnim ugovorima.

(2) U unutarnjem prometu davatelj poštanskih usluga odgovara:

1. za gubitak ili oštećenje poštanske pošiljke ili umanjeње njezina sadržaja,
2. za prekoračenje roka za prijenos i uručenje poštanske pošiljke,
3. u slučaju kad nije obavio uslugu ili uslugu nije obavio u cijelosti.

(3) Davatelj poštanskih usluga nije odgovoran u sljedećim slučajevima:

1. kad dokaže da se događaji iz stavka 2. ovoga članka nisu mogli predvidjeti, izbjeći ili otkloniti (viša sila),
2. kad pošiljatelj, primatelj ili druga ovlaštena osoba ne podnese pritužbu u roku utvrđenom odredbom iz članka 50. ovoga Zakona, ili ne podnese zahtjev za naknadu štete u roku utvrđenom odredbom iz članka 55. ovoga Zakona,
3. kad primatelj ili druga ovlaštena osoba primi pošiljku bez pritužbe u smislu članka 50. ovoga Zakona,
4. kad se radi o poštanskim pošiljkama čiji je sadržaj zabranjen u skladu s člankom 45. ovoga Zakona,
5. kad je šteta uzrokovana time što pošiljatelj nije pakirao pošiljku na način propisan Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga, ili se nije koristio odgovarajućom uslugom u skladu s odredbama ovoga Zakona i Pravilnika o uslugama.

(4) Davatelj poštanskih usluga ne odgovara za izgublenu dobit, niti stvarnu štetu koja može nastati zbog gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja poštanske pošiljke, te prekoračenja roka za prijenos i uručenje poštanske pošiljke.

(5) Davatelj poštanskih usluga prestaje biti odgovoran u smislu stavka 2. ovoga članka za pošiljke koje su uručene u roku i na način propisan ovim Zakonom, Pravilnikom o uslugama i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga.

Članak 52.

(1) Davatelj poštanskih usluga obvezan je pošiljatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi isplatiti za pošiljke u unutarnjem prometu naknadu štete:

1. za gubitak, potpuno oštećenje ili umanjenje sadržaja:

– preporučene pošiljke i EMS pošiljke bez označene vrijednosti – u visini peterostrukog iznosa naplaćene poštarine,

– paketa, vrijednosnog pisma i EMS pošiljke s označenom vrijednosti – u visini iznosa označene vrijednosti,

2. za djelomično oštećenje ili umanjenje sadržaja:

– preporučene pošiljke i EMS pošiljke bez označene vrijednosti – iznos koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do peterostrukog iznosa naplaćene poštarine,

– paketa, vrijednosnog pisma i EMS pošiljke s označenom vrijednosti – iznos koji odgovara stvarnoj vrijednosti oštećenog ili umanjenog sadržaja pošiljke, ali najviše do označene vrijednosti,

3. za gubitak, potpuno ili djelomično oštećenje, kao i umanjenje sadržaja pošiljke s potvrđenim uručanjem – vraća se iznos naplaćene poštarine,

4. za gubitak ili pogrešnu isplatu poštanske ili brzojavne uputnice – u visini uputničkog iznosa,

5. za prekoračenje roka prijenosa i uručanja preporučene pošiljke, pisma s označenom vrijednosti, poštanske i brzojavne uputnice, EMS pošiljke i paketa – trostruki iznos naplaćene poštarine.

(2) Kad usluga nije obavljena ili je djelomično obavljena, davatelj poštanskih usluga obvezan je vratiti naplaćenu poštarinu u cijelosti ili dio poštarine za uslugu koja nije obavljena.

(3) U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka davatelj poštanskih usluga obvezan je, osim naknade, vratiti i iznos naplaćene poštarine za potraživanje, kao i iznos naplaćene poštarine za uslugu, s tim da se ne vraća onaj dio poštarine koji je naplaćen za označenu vrijednost na vrijednosnom pismu, EMS pošiljci i paketu.

(4) Osim iznosa naknade štete i vraćanja poštarine, davatelj poštanskih usluga je obvezan pošiljatelju ili ovlaštenoj osobi isplatiti i zakonske zatezne kamate, računajući od dana podnošenja zahtjeva za naknadu štete.

(5) Potraživanje naknade štete i druga potraživanja na temelju ovoga Zakona pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba može ostvariti podnošenjem pisanog zahtjeva davatelju poštanskih usluga, na način i uz uvjete utvrđene Pravilnikom o uslugama.

(6) Ako davatelj poštanskih usluga ne isplati pošiljatelju ili drugoj ovlaštenoj osobi naknadu štete u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka, pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba može naknadu štete ostvariti sudskim putem.

(7) Ako se izgubljena pošiljka ili njezin dio pronađe nakon isplate naknade štete, davatelj poštanskih usluga obavezan je o tome izvijestiti pošiljatelja ili drugu ovlaštenu osobu.

(8) Ako pošiljatelj ili druga ovlaštena osoba zahtijeva uručenje naknadno pronađene pošiljke, obvezna je vratiti iznos primljene naknade štete. U protivnom, davatelj poštanskih usluga ima pravo uništiti pošiljku ili prodati njezin sadržaj.

Članak 53.

(1) Pravo na naknadu štete u smislu odredaba ovoga Zakona ima pošiljatelj, a naknadu štete je obavezan isplatiti davatelj poštanskih usluga koji je pošiljku preuzeo od pošiljatelja.

(2) Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, primatelj ima pravo na naknadu štete, nakon preuzimanja oštećene pošiljke ili pošiljke s umanjenim sadržajem, a naknadu štete obavezan je isplatiti davatelj poštanskih usluga koji je pošiljku uručio primatelju.

(3) U slučaju kad je u prijenosu pošiljke sudjelovalo više davatelja poštanskih usluga, davatelj poštanskih usluga, koji je isplatio naknadu štete, ima pravo na povrat sredstava na način i uz uvjete utvrđene odredbama Svjetske poštanske konvencije o odgovornosti između poštanskih uprava.

(4) Pisanom izjavom pošiljatelj se može odreći prava na naknadu štete u korist primatelja ili druge osobe, a primatelj se može odreći prava na naknadu štete u korist pošiljatelja ili druge osobe.

XI. INSPEKCIJSKI I UPRAVNI NADZOR OBAVLJANJE INSPEKCIJSKOG I UPRAVNOG NADZORA

Članak 56.

(1) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te akata Svjetske poštanske unije, obavlja Ministarstvo, a provode poštanski inspektori (u daljnjem tekstu: inspektori). Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona u vezi s cijenama poštanskih usluga obavlja Državni inspektorat.

(2) Davatelj poštanskih usluga obavezan je inspektoru iz stavka 1. ovoga članka omogućiti inspekcijski nadzor, kao i očevid poštanskih objekata, opreme i dokumentacije, te na njegov zahtjev, bez odgode, dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju u vezi s inspekcijskim nadzorom.

(3) Upravni nadzor nad radom Vijeća obavlja Ministarstvo.

Članak 57.

(1) Kad inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora u skladu s člankom 56. ovoga Zakona utvrdi da davatelj poštanskih usluga ne obavlja poštanske usluge na način i po postupku određenom ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, ili ne osigurava funkcioniranje poštanskog prometa na propisani način, ovlašten je rješenjem:

– narediti uklanjanje utvrđenih nepravilnosti i propusta,
 – zabraniti obavljanje svih ili određenih poštanskih usluga, ako nije pribavljena propisana dozvola, ili nije podnesena propisana prijava, ili se poštanske usluge ne obavljaju u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenima na temelju ovoga Zakona.

(2) Kad inspektor utvrdi da je davatelj poštanskih usluga počinio prekršaj iz članka 59. i 60. ovoga Zakona, podnijet će zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

(3) Inspektor vodi očevidnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru i mora imati propisanu značku i iskaznicu.

(4) Sadržaj i oblik značke i iskaznice te sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 3. ovoga članka utvrđuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 59.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj davatelj poštanskih usluga:

1. ako obavlja poštanske usluge bez propisane dozvole ili prijave (članak 13. stavak 1.),
2. ako obavlja poštanske usluge koje nisu navedene u dozvoli ili prijavi, ili obavlja poštanske usluge u suprotnosti s uvjetima navedenima u dozvoli ili prijavi (članak 13. stavak 2.),
3. ako ne obavlja poštanske usluge na način i po postupku propisanom ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, aktima Svjetske poštanske unije i međunarodnim ugovorima, dozvolom, prijavom i općim uvjetima davatelja poštanskih usluga (članak 15.),
4. ako prigodom pružanja usluga povrijedi tajnost poštanskih pošiljaka (članak 40.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba davatelja poštanskih usluga.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka izriče se, uz novčanu kaznu, i zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene prekršajem.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. točke 4. ovoga članka kaznit će se i radnik davatelja poštanskih usluga koji nije poštivao tajnost poštanskih pošiljaka, u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 60.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 70.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj davatelj poštanskih usluga:

1. ako ne plaća naknade propisane člankom 36. ovoga Zakona,
2. ako ne vodi računovodstvo na propisan način ili ne dostavlja Vijeću financijska i druga izvješća (članak 25.),
3. ako donese cjenik ili primjenjuje cijene za poštanske usluge suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 21., 22. i 23.),
4. ako javni operator ne omogući pristup svojoj mreži na način i uz uvjete određene ovim Zakonom (članak 26.),

5. ako javni operator ne osigura funkcioniranje poštanskog prometa u skladu s uvjetima i mjerilima određenima ovim Zakonom i Pravilnikom o poštanskom sustavu (članak 5.),

6. ako ne donese opće uvjete propisane člankom 8. ovoga Zakona,

7. ako inspektoru ne omogući obavljanje inspekcijskog nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu ne dostavi podatke ili dokumentaciju u određenom roku, te ako mu dostavi netočne ili nepotpune podatke ili dokumentaciju (članak 56. stavak 2.),

8. ako kao davatelj poštanskih usluga iz članka 13. ovoga Zakona upotrebljava poštanske marke i poštanski žig (članak 19.),

9. ako se kao davatelj poštanskih usluga iz članka 13. ovoga Zakona koristi nazivom »Pošta« (članak 11.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 7.000,00 kuna i odgovorna osoba davatelja poštanskih usluga.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, odnosno fizička osoba u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna, ako ne postavi ili ne održava kućni kovčević (članak 47.)

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi u iznosu od 500,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 64.

(1) Ministar će donijeti propise, koje je ovlašten donijeti prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije u roku od godine dana od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Do donošenja propisa iz stavka 1. ovoga članka primjenjivat će se odredbe propisa donesenih na temelju Zakona o pošti (»Narodne novine«, broj 53/94.), u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(3) Davatelji poštanskih usluga obvezni su donijeti opće uvjete za obavljanje poštanskih usluga iz članka 8. ovoga Zakona najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o uslugama.

(4) Pravne osobe, koje obavljaju usluge iz članka 13. i 14. ovoga Zakona, obvezne su, najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, podnijeti zahtjev za izdavanje dozvole u skladu s člankom 31. ovoga Zakona, odnosno podnijeti prijavu u skladu s člankom 37. ovoga Zakona.

(5) Javni operator obavezan je primijeniti odredbe iz članka 25. ovoga Zakona o vođenju računovodstva najkasnije od 1. siječnja 2005. godine.

Članak 65.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o pošti (»Narodne novine«, br. 53/94.).

Odredba članka 14. ovoga Zakona ostaje na snazi do stupanja na snagu Zakona o kurirskim uslugama.